

Upravišтво: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inzeratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 8492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2456.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 4. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: pri kolodvoru
št. 590.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutro“ izhaja vsak
ponedeljek jutraj. — Naroka se
posreduje po pošti po
mestu 4 Din, po razpisanih de-
javljanih 5 Din in izven.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 6. Telefon
št. 8122, 8123, 8124, 8125 in 8126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. To-
lefon št. 2440 (ponoči 2562).
Celje: Kocenova ul. 4. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

GONJA PROTI MALI ANTANTI

Fašistično razburjenje zaradi intervencije Francije in Anglije v hirtenberški zadevi — Razkrinkanje nasprotnikov Male antante

Rim, 19. februarja. Ž. V italijanskem ti-
sku je silno naraslo razburjenje zaradi med-
narodnih političnih dogodkov v poslednjih
dneh. O tem priča tudi poročilo lista „Giornale
d' Italia“ o naslednji noti, ki sta jo
11. t. m. predložila francoski in angleški
poslanik avstrijski vladi:

1. V skladu s precedenti bi morala av-
strijska vlada ukreniti vse potrebno, da za-
gotovi vrnitev vsega orožja, disponiranega
v Hirtenbergu in Steyru, njegovemu odpo-
sljatelju.

2. Če bi se to ne moglo izvršiti in bi
odposljalatelj orožja ne sprejel, bi morala
avstrijska vlada poskrbeti, da se orožje
umeli.

3. Avstrijska vlada bi morala zaostan-
kom Francije in Anglije doprinesei dokaz
o vrnitvi orožja, odnosno o njihovem uni-
čenju. V obeh primerih bodo morale av-
strijske oblasti podati tozaveščno izjavo po
prisku.

4. Avstrijska vlada mora uvesti preiska-
vo, da se dožene, ali je bil del orožja po-
slan preko avstrijsko-madžarske meje. Re-
zultati preiskave se bodo morali sporočiti
francoskemu in angleškemu zastopniku. Če
je bilo orožje zares odposlano, bo treba na-
vesti množino odposlanega orožja.

5. Za izvršitev navedenih ukrepov se do-
loča rok dveh tednov po izročitvi te note.
Francoski poslanik je poudaril izjavl-
ti, da ta nota ne odvzema posebnosti vlad-
nim pravice do predložitve zadeve svetu
Društva narodov.

„Giornale d' Italia“ seveda ponovno za-
trjuje, da je bilo orožje staro ter avstrij-
skega izvora in da so ga poslali zasebni
podjetniki avstrijskim delavnicam orožja v
popravilo in obnovo. Takšne operacije je ob-
stoječe pogodbe ne prepovedujejo, toda Ma-
la antanta je hotela iz te skromne zadeve
napraviti novo politično spekulacijo, da bi
prikrila svoje vojaške priprave in svoje no-
ve politične organizacije. List se pri tem
zaganja v države Male antante in v Fran-
cijo, ki naj bi bila njihova zveščenica, pri
tem pa je imela še svoje posebne interese.
Čudno se zdi rimskemu listu, da je pristala
na izročitev navedene note avstrijski
vladi tudi Anglija, ki bi se morala po nje-
govem mnenju kot vpilven činitelj evrop-
ske politike zavedati svoje odgovornosti in
presoditi vse mogoče učinke francoske no-
te, ker ne more povzročiti drugega, nego
nova nasprotstva in vznemirjenja.

Dunaj, 19. februarja. c. Listi obširno po-
ročajo o not, ki sta jo francoski in angle-
ški poslanik izročila avstrijski vladi, in ki
jo je doslovno objavil rimski „Giornale d'
Italia“, glasilo italijanskega zunanjega mi-
nistristva, v zvezi z daljšim komentarjem
o hirtenberški aferi.

Kakor poročajo iz Berlina, je vsebina
note, kakor jo je objavil omenjeni list, tudi
v tamkajšnji nacionalistični javnosti na-
pravila prav senzacionalen vtis. Vsi des-
ničarski listi so objavili vest na prvem
mestu ter ji dodali daljše komentarje, v
katerih ostro napadajo Francijo in njeno
noto.

Dunaj, 19. febr. AA. Kakor poročajo
avstrijski listi, bo avstrijska vlada poslala
hirtenberško orožje nazaj pošljatelju.

Berlin, 19. febr. s. Listi pišejo obširno
o francosko-angleški noti avstrijski vladi
zaradi hirtenberške afere. „Deutsche allge-
meine Zeitung“ pravi, da tako postopanje
ne more ostati brez vpliva na splošno raz-
položenje sveta in tudi ne na stališče nem-
ške vlade.

Narodno-socialistični list „Der Angriff“
piše pod naslovom „Nova rovarjenja proti
Avstriji“, med drugim: Mala antanta po-
neni sedaj s Francijo v ozadju ne samo
odkriti ogrožanje Italije, temveč nudi Fran-
ciji tudi možnost, da poizkusa čim bolj od-
tujiti Avstrijo od Nemčije. S tega stališča
zaslužijo ti dogodki največjo pozornost v
Nemčiji. Obznavati je treba, da je Anglija
do gotove mere podpirala te francoske in-
trige, vendar pa ne bo težko prepričati
londonske vlade, da se je pustila zapeljati
in stvar, katere nadaljnji potek bi mogel
dovesti do novega vznemirjenja v srednji
in južni Evropi. V resnici ne gre pa ničesar
drugega kakor za ponovno utrditev že itak
neznozne francoske hegemonije.

Glavno narodno-socialistično glasilo „Völ-
kischer Beobachter“ pravi, da je ta brez-
obzirna nota sestavljena v duhu Versailles
iz l. 1919. Ostro stališče zavzema tudi na-
cionalistična „Börsen Zeitung“, ki imenuje
noto kot nezasišeno tiktatorsko zahtevo,
kot dokument značaja francoske povojne
diplomacije ter dokaz, da je namen Fran-
cije, pogaziti pravico samoodločbe narodov.
Ta dokument priča o cezaromaniji, ki se
vedno vlada v Parizu, in se ne obotavlja
brezobzirno žaliti avstrijsko vlado in ljud-
stvo. „Berliner Tageblatt“ beleži v daljšem
dopisu iz Rima, da je angleško-francoska
demarša na Dunaju povzročila v Italiji
splošno vznemirjenje. V Rimu izražajo ne-
prikrito mnenje, da je bil ta korak indi-
rektno naperjen proti Italiji. Za rimsko
javnost je postranskega pomena, kako je
nota prišla v uredništvo glasila italijan-
skega zunanjega ministristva, tem večjo
važnost pa pripisujejo njeni vsebini in obli-
ki. Rimski politični krogi nadalje poudar-
jajo, da je Francija še pred kratkim ma-
nila Avstrijo in njeno javno mnenje s po-
sujlom, ki pa je bilo praktično le neznatne
vrednosti, sedaj pa je nenadoma zaokre-
nila svojo politiko v pritisk, da bi izsilila
preosnovno avstrijske zunanje politike.

Budimpešta, 18. febr. c. Listi so objavi-
li, daljšo vest Reuterjeve agencije o sod-
bi angleških krogov in tiska glede hirten-

berške afere. Angleški politični krogi so
prepričani, da se bo hirtenberška afera
uredila, ne da bi bilo treba interviniirati
Društvo narodov. Vlade, ki so podpisale
saintgermansko pogodbo, nimajo le pravice,
marveč dolžnost vplivati na ureditev
te zadeve. V intencijah angleške vlade ni
bilo izvajati kakršnegakoli pritiska na av-
strijsko vlado. „Times“, ki so objavile po-
ročilo svojega rimskega poročevalca o
francosko-angleški noti, izročeni dunajski
vladi, naglašajo, da je ta nota napravila v
Rimu mučen vtis in da dolže fašistični po-
litični krogi Francijo in Malo antanto po-
ostritve položaja, ker hočeta na ta način
prikriti svoje priprave za vojno. Tudi
„Morningpost“ poroča o vznemirjenju v
Rimu ter beleži rimsko mnenje, da bo vsa
zadeva bržkone imela še hude posledice.

Tukajšnji „Az Est“ je objavil vest iz Pa-
riza, da pričakuje francoska in angleška
vlada, ki sta skupno posredovali na Dunaju,
da bo avstrijska vlada dala potrebna
jamstva, zaradi česar ne bo treba v Že-

nevi zahtevati preiskovalnega postopanja
Društva narodov.

Pariz, 19. febr. d. „Temps“ je objavil
članek, v katerem ugotavlja, da v zadnjem
meseču ni bilo nobenega političnega dela-
nja Francije, nobene pobude na mednarod-
nem področju, nobenega ukrepa v notra-
nji politiki in nobene izjave francoskih dr-
žavnikov, ki se ne bi istočasno v Italiji
razlagal v sovražnem smislu s predskoki,
podtikanji in žalitvami, ki predstavljajo
stalno izzivanje, v nasprotju z najbolj ele-
mentarnimi načeli mednarodne vljudnosti.
List vprašuje, kaj naj to pomeni, ali je
morda maneuver za ustrahovanje ali pa pri-
prava za kak političen kompromis. Pri tem
naglašajo, da se na ta način ne more vpli-
vati na nobeno državo, ki se zaveda svoje
časti in dostojanstva, najmanj pa na Fran-
cijo. Nasprotno se ustvarja samo še bolj
globok moralčen prepad med obema dr-
žavama, ki sta vendar določeni za med-
sebojni sporazum, dočim postaja naloga
diplomacije čim dalje bolj nehalna.

Mala antanta zaščitnica miru

Protiutež revizionističnih stremeljenj — Sumljivo vznemirjenje na Madžarskem

London, 19. febr. AA. V „Sunday Timesu“
je Weeekham Steed, ugledni angleški pu-
blicitist objavil članek o mednarodnem po-
ločaju, v katerem pravi med drugim:

Dva sta posebno važna dogodka v med-
narodnem življenju zadnjega tedna: Pre-
ureditev Male antante in obsodba Japon-
cev v Mandžuriji po Društvo narodov. Na
podlagi sporazuma, ki ima za cilj čim bolj
podpirati novi red in pravico nad nasiljem,
se je sklenil nov odgovor med državljani
Male antante. V današnjih dneh se zdi, da
zmaga novega reda še ni čisto zagotovlje-
na, zato je preureditev Male antante znat-
no razbistrila položaj v tej smeri. Tudi iz-
java Male antante, da bo tudi v bodoče
nadaljevala politiko nakte Društva narod-
ov, locarnskega dogovora in bodoče kon-
vencije o razorožitvi, je značilna. Če po-
jeta francoska in britanska politika po isti
poti kakor politika Male antante, se Mus-
solini, Hitler in Gombös ne bodo uvali uda-
riti proti nim, ki vodijo to politiko.

Nadalje naglašajo Steed, da je Mala an-

tanta že dolgo činitek miru in stabilnosti
v Evropi.

Tudi „Observer“ piše med političnimi
beležkami, da je bila nagib za novo pre-
ureditev Male antante bojazen pred tež-
njami, ki se v novem času kažejo v
Nemčiji, na Madžarskem in v Italiji. List
naglašajo miroljubne težnje Male antante,
ki stoji neomajano na strani zaveznikov.

Budimpešta, 19. febr. s. Madžarski listi
se obširno bavijo z novim paktom Male
antante. Socialno-demokratska „Nepszava“
piše: „Kakor vsaka zveza bo tudi novi blok
držav ofenziven in agresiven proti vsem
državam, ki mu ne pripadajo. Novi blok
ne služi miru. Prihodnji dogodki se mora-
jo zaradi tega pričakovati z največjo skrb-
jo.“ „Magyar Orszag“ pravi, da ni treba
pričakovati nastopa Male antante s škie-
petanjem zob. Dvomljivo je, ali se bo go-
spodarska mrija treh držav Male antante
izkazala tudi v praksi. Vabijo za pristop
mora Madžarska hvalno odločnati. No-
va veselja je nastala iz strahu pred nem-
ško-italijansko zvezo.

Položaj v Rumuniji

Bukarešta, 19. febr. AA. Današnji ru-
munski listi ogledno protestirajo proti
netočnim vestem v nekaterih angleških
listih o položaju v Rumuniji in o njenem
kraljevskem domu. Tako n. pr. piše „Uni-
versala“, ki drugače ni naklonjen sedanji
vladi: Te vesti ne izvirajo iz Bukarešte,
nego iz raznih tujih centrov, ki vodijo ne-
priateljsko propagando proti Rumuniji.
bodisi iz komunističnih virov ali katerih
drugih. Resnica je samo to, da so želez-
ničarski neredi v železniških delavnicah v
Bukarešti in Cluju dogodki, kakršni se
dogajajo po vsem svetu, v vseh industrij-
skih središčih sveta. Resnica je tudi to,
da so komunistični agitatorji poizkusili
izrabiti nezadovoljstvo in gospodarske te-
žave, toda rumunska vlada je bila vedno
zmožna napraviti konec takim poizkusom
in jih je tudi to pot zatrla.

Zarota proti Rooseveltu

Washington, 19. febr. Policija je dobila
v roke pismo, v katerem se govori o novih
atontatskih načrtih neke anarhistične sku-
pine proti predsedniku Rooseveltu. V zve-
zi s tem pismom je bilo doslej aretiranih
5 oseb, ki se nahajajo v preiskovalnem
zaporu. V teh okoliščinah policija ne ve-
rjame zagotovilo atentatorja Zangare, da ni
v zvezi z nobeno anarhistično organizacijo.

Hitlerjevske grožnje

Dresden, 19. febr. Na narodno - socijal-
ističnem zborovanju je državni notranji
minister dr. Frick izjavil med drugim:
„Ako 5. marca ne bo prinesel večine za vka-
do, gotovo tudi ne bo prinesel pozitivne,
temveč kvečjemu negativno večino s po-
močjo komunistov. Tudi v tem primeru
namerava vlada nadaljevati svoje rešilno
delo in se ne bo umaknila.“ Po hudih na-
padih proti marksizmu je dejal dr. Frick:
„Ako bi se ustvaril zakon, po katerem bi
se veleizdaša kaznovala s smrtjo, bi se
prišlo ozdravljenju.“

Omejitev uvoza lesa v Nemčijo

Berlin, 19. februarja. c. Včeraj je bila
objavljena nova odredba o povišanju
uvoznih carin na les. Posebno so bile po-
višane carine na okrogel in mehkec les.
Vlada utemeljuje svoj ukrep, češ, da se je
pokazala potreba zaščite nemškega lesnega
gospodarstva ter domačih proizvodnje.

Potres v Solunu

Solun, 19. febr. Danes so v Solunu ob-
čutili dva močna potresna sunka. Prvi su-
nek je bil ob 7. jutraj, drugi pa ob 3. po-
poldne. Potres je napravil le malo gnotne
škode.

Razorožitvena pogajanja

London, 19. februarja. AA. Državni pod-
tajnik zunanjega ministristva Eden se je
včeraj vrnil iz Ženeve in se kmalu po svo-
jem prihodu udeležil seje ministristkega od-
bora za razorožitev, Eden je poročal o po-
ločaju na razorožitveni konferenci in o
dosedanjih usodi angleških predlogov za le-
talsko razorožitev. Ti predlogi so naleteli
na odklonitev s strani Zedinjenih držav,
ki so proti mednarodni kontroli nad civil-
nim letalstvom in predlagajo, naj se omeji
na letalstvo v Evropi. Angleški delegati
polagajo največjo važnost na pogajanja in
razprave, ki bodo v Ženevi prihodnji te-
den. Prav tako bo angleška vlada skušala
urediti tako znano hirtenberško afero na
miren način. V tem smislu bo tudi vnovič
posredovala na merodajnih mestih. Raz-
prava o vprašanju obsodbe oboroženega
nastopa, ki se vrši v posebnem odboru
razorožitvene konference, zadeva na ne-
prestane težkoče. Na današnji dopoldan-
ski seji se je že zdelo, da je prišlo v na-
čelu do sporazuma o redakciji načrta konven-
cije, ki naj bi bila različna od Briandove-
ga-Kelloggovega pakta: ko pa je hotel
predsednik ta načrt konkretno formulirati,
se je vnovič pokazalo nesoglasje. V imenu
Francije je Massigli izjavil, da bi konven-
cija o obsodbi oborožene intervencije mo-
rala pustiti nedotaknjene posebne spora-
zume, kakor n. pr. locarnskega, Litvinov
je odgovoril, da se s tem ne strinja. Zato
je bila nadaljnja razprava odložena.

Mešanje bencina s špíritom

Beograd, 19. februarja. AA. Po predpisih
zakona o državnih trošarinah je od 15. febr-
uarja prepovedana uporaba čistega bencina
za pogon motorjev. Ker so tudi po 15. fe-
bruarju ostale v zalogi pri konzumentih
in trgovcih razne količine čistega bencina,
je finančni minister odredil, naj se količ-
ne čistega bencina, ki so jih 15. februarja
imeli konzumenti in trgovci v zalogi, na
licu mesta pomešajo z odgovarjajočim od-
stotkom dehidriranega špirta.

Občni zbor PAB

Beograd, 19. februarja. AA. Tretja redna
skupščina delničarjev Privilegirane agrar-
ne banke bo 5. marca ob 9. dopoldne v dvo-
rni Zveze nabavljalnih zadrug državnih
namestnikov v Poincarejevi ulici št. 21.
Delničarji, ki se želijo skupščine udeležiti,
moraajo do 23. februarja deponirati svoje
delnice v blagajni Privilegirane agrarne
banke v Beogradu.

Pred vojno na Kitajskem

Pred ženevsko odločitvijo v japonsko-kitajskem sporu Nepomirljivost na japonski in kitajski strani

Tokio, 19. febr. c. Na vest, da je bila ob-
javljena vsebina poročila odbora devet-
najstorič pri Društvo narodov o sporu za-
radi Mandžurije, je imela včeraj japonska
vlada sejo, na kateri je razpravljala o
ukrepih za primer ako bi Društvo narodov
sprejelo to poročilo. Končna odločitev g
teh ukrepih še ni padla. Seja vlade se bo
nadaljevala po avdijenci zunanjega mini-
stra Ušide pri mikadu, kateremu bo poro-
čal o razvoju dogodkov in se z njim po-
svetoval o eventualnem izstopu Japonske
iz ženevske mednarodne ustanove. Člani
vlade se strinjajo v tem, da mora Japon-
ska zavrniti zahteve Društva narodov, če
odbori poročilo devetnajstorič. Na svoji
seji je vlada odobrila tudi načrt za vojaške
operacije, kakor ga je predložil vojni mi-
nister Arai za okupacijo ieholske pokra-
jine. Sklenjeno je bilo, da se objavi po-
sebna izjava, v kateri bodo navedeni raz-
logi za okupacijo te kitajske pokrajine.
Med drugim bo izjava poudarjala, da
ogrožajo kitajski banditi javni red in mir
v Jeholu, kjer je trgovina že docela uni-
čena.

Jutri bo imel ministrski svet zopet sejo,
na kateri bo prišlo do odločilnih sklepov
glede na položaj v Mandžuriji.

Japonci razpolagajo za vpad na jeholsko
pokrajino z dvema divizijama, ki štejeta
skupno okrog 60.000 vojakov. Po nekaterih
vesteh se je japonska ofenziva proti Kitaj-
cem v jeholski pokrajini že pričela. Iz
Sanghaja je prispela vest, da so se zbrale
kitajske čete pod vodstvom generala Tan-
gulinu ter krenile proti severu, v obrambo
pred japonsko ofenzivo. Glede na to vest
menijo nekateri listi, da bo v kratkem pri-
šlo do krvavih spopadov. Kitajska vojska
šteje baie okrog 100.000 mož in je že raz-
postavljena vzdolž kitajskega zidu, kjer
čaka na nadaljnje ukaze za pohod proti
severu.

V nasprotju s tem je vest iz Pekinga, da
se Kitajci ne nameravajo upreti japonske-
mu prodiranju v jeholsko pokrajino, ki pa
še ni bila potrjena.

Kitajski odpor

Ženeva, 19. febr. AA. Glavni poveljnik
severnih kitajskih čet Čangšiliang je pri-
šel v Jehol v spremstvu začasnega pred-
sednika kitajskega izvršilnega odbora Sun-
ga, ter je kitajski delegaciji v Ženevi po-
slal naslednjo brzojavko:

Odločnost kitajskega naroda, da se upre
japonski invaziji, se je kristalizirala v kon-
centraciji obrambnih čet. Prišel sem v
spremstvu Sunga v jeholsko prestolnico.
da dovršim obrambni načrt proti nepre-
stanim grožnjam s kršitvijo kitajske suve-
renosti in teritorialne nedotakljivosti po
Japonski. Kitajska vlada je pretrpela ne-
izrekljiva ponižanja, ko se je prizadevala,
da na lojalen način razčisti položaj in po-
maga Društvo narodov pri njegovem trudu
za doseg spravne na podlagi obstoječih
pogodb. Te upe po spravi so Japonci raz-
očarali, upanje v mir pa uničili s svojimi
vojaškami opracijami v Jeholu, čeprav
so pred Društvo narodov svečano zagor-
javljali nasprotje.

Japonska se je upirala na čisto posebno
argumentacijo, ko se je sklicevala pri vpa-
du v Mandžurijo na svoje pogodbene pravice,
toda te pretveze nima sedaj, ko sku-
ša zasedi Jehol, zakaj nobena pogodba ne
govori o tej pokrajini.

Dobri smo od centralne vlade kategorič-
no zapoved, da se upremo napadu. Sedaj
smo tu, da prevzamemo svoj del odgovor-
nosti. Narod nas odločno podpira. Prosimo,
razložite naše stališče Društvo narodov
in vsemu svetu.

To brzojavko so izročili generalnemu
tajniku Društva narodov.

Izjava japonskega delegata

London, 19. februarja. AA. Prvi japo-
nski delegat Macuoka je izjavil londonske-
mu „Evening Standardu“, da čaka njegova
delegacija na navodila svoje vlade za na-
daljnje zaščitanje napram Društvo narod-
ov. Na vprašanje, ali bo Japonska zapu-
stila Društvo narodov, je Macuoka odgo-
voril:

Vse je mogoče. Japonska je od vsega za-
četka vztrajala na tem, naj bi se spor re-
šil z direktnimi pogajanjmi med Kitajsko in
Japonsko. Pri tem svojem stališču vztra-
ja japonska vlada še danes. Kar se tiče
prizadevanj Društva narodov za spravo,
smo storili vse, kar je bilo v naši moči,
dalje pa ne moremo iti.

Na vprašanje, ali bo prišlo do vojne med
Kitajsko in Japonsko, je Macuoka dejal:
Upam in trdno verujem, da do te vojne
ne bo prišlo. Zdi se mi, kakor da odbor
devetnajstorič noče nadaljevati svoje po-
miriljeve akcije. Kar se nas tiče, smo ved-
no na razpolago.

Macuoka je na vprašanje, ali je mirna
rešitev kitajsko - japonskega spora mogo-
ča tudi ne glede na stališče, ki ga je za-
vedal odbor devetnajstorič, odgovoril:

O tem ne morem ničesar reči, preden ne
zvem, kakšno je mnenje glavne skupščine
Društva narodov

Kaj pravi Lytton

London, 10 febr. AA. Lord Lytton je
o kitajsko - japonskem sporu izjavil med
drugim:

Če ena izmed obeh strank odkloni posre-
dovanje Društva narodov in nastopi na
način, ki nasprotuje pogodbi o Društvo
narodov, tedaj sredstva Društva narodov
nikakor še niso izčrpana.

Stopiti v vojno, da okrepimo mir, se
mi ne zdi primerno sredstvo. Prav tako
bi bila proglasitev splošne gospodarske
bloкаде, ki bi preprečila vsak izvoz iz Ja-
ponske, v svojih posledicah kruta, ker bi
zadela nedolžno prebivalstvo in ne krivcev
v vladi, obenem pa bi tudi le še pospešila
izbruh vojnega spopada.

Na razpolago so še druga sredstva, kakor
prepoved uvoza orožja in municije, odklo-
nitev vsake finančne podpore.

Ne morem reči, ali bo treba v sedanjem
primeru odrediti eno izmed teh sredstev,
zakaj jasno je, da bodo o tem odločale
posamezne vlade. Poudarjam samo, da v
primeru potrebe teh sredstev ne izključam.

Dopisnik „Timesa“ poroča, da v britan-
ski odpravnik poslov v Washingtonu kon-
feriral z ameriškim državnim podtajnikom
za zunanje zadeve Castlom o položaju, ki
je po nedavnih dogodkih nastal na Dalj-
nem vzhodu. O konferenci ni izšel nikak
komuniké.

Stališče Amerike

Washington, 19. februarja. AA. Zunanje
ministristvo še ni prejelo popolnega hese-
dila poročila odbora devetnajstorič. Kljub
temu pa se lahko reče, da ga je Washing-
tonska vlada sprejela z zadovoljstvom. V
splošnem sodijo, da je poročilo sestavljeno
v duhu ameriške zunanje politike.

V diplomatskih krogih izjavljajo, da vla-
da ne bo mogla podati svoje sodbje, dokler
ne bo vedela, ali bo skupščina DN poro-
čilo odbora sprejela. Njena odločitev bo
torez znana kmak teden dni, preden pre-
zname Roosevelt predsedniško mesto. V
zunanjem ministristvu izjavljajo, da bodo
odločitev o sodelovanju Zedinjenih držav
v spravnem odboru Društva narodov, ki naj
v zadnji instanci skuša urediti kitajsko-
japonski spor, prepustili Rooseveltu same-
mu. Senator Swanson, ki bo bržkone postal
predsednik zunanjepolitičnega odbora, je
izjavil, da je za sedaj še prerano govoriti
o bodočih smernicah ameriške politike gle-
de Mandžurije.

Pričetek bojev

Čingtefu, 19. febr. d. Do spopadov med
Kitajci in Japonci je že prišlo v okolici
Kaia. Kakor poroča guverner jeholske
pokrajine Tangulin, so pozvali Japonci po-
polniti posadke v Kaiu, naj izprazni me-
sto. Ako tega ne stori, so zagrozili, da bo
do mesto bombardirali. V odgovoru na ja-
ponski ultimát so Kitajci napadli japonske
posojanke ter prisilili japonske čete, da
so se umakile od kraja šišagija. Kakor
zagotavljajo Kitajci, so v boju ujeli nekega
japonskega oficirja ter zaplenili tudi eno
japonsko strojnico. Do bojev med Kitajci
in Japonci je prišlo tudi v bližini Nan-
linza, kjer je japonsko topništvo pričelo
močno obstreljevati kitajske posojanke.
Pri Čenlingjeu in Sengšanju je Kitajce na-
padla japonska konjenica, vendar pa so se
moralo Japonci po dvehurnem boju umak-
niti.

Vojvodinci proti punktašem

Novi Sad, 19. febr. c. Dopoldne se je vr-
šilo v Novem Sadu v hotelu „Svoboda“
veliko protestno zborovanje proti punkta-
šem, ki se ga je udeležilo nad 2000 ljudi
in na katerem sta govorila narodni „a-
nec dr. Milan Sekulić in v imenu vojni-
hodrobojcev Lazar Popović. S shoda je
bila poslana pozdravna brzojavka kra-
lju.

Konstituiranje obrtniške zbornice v Zagrebu

Zagreb, 19. febr. n. Danes se je vršila
prva srečana seja novo osnovane obrtni-
ške zbornice v Zagrebu, ki ji je predsedo-
val predsednik Milan Ramovšček. S sejo
sta bili poslani pozdravni brzojavki pre-
sedniku vlade dr. Srdarju in ministru za
trgovino in industrijo dr. Liji Šumenkovi-
ću. O pomenu obrtnega stanu so govorili

Sokoli-smučarji so se razšli...

Z veliko skakalno prireditvijo na Hanssenovi skakalnici v Bohinju so se včeraj končale smučarske tekme slovenskega Sokolstva — V sestavljenih tekmah je zmagal Poljak Mrowca Franciszek s 461,3 točke, v skokih pa je zmagal Zemva Lovro (Sokol Gorje) s 197,3 točke — Prehodno darilo ministra za telesno vzgojo je osvojila ČOS z naskokom 165,1 točke

Bohinjska Bistrica, 19. februarja.

Sobotni večer je vodstvo letošnjega prvenstva SKJ v smučarstvu namenilo za

pozdrav gostov in tekmovalcev.

Za takšne prilike je v bohinjskem kotu res najprikladnejša prijetna dvorana v hotelu Sv. Janez, ki so jo za to priliko okrasili in tudi sicer uredili tako, da smo jo lahko pokazali številnim oddelkom gostom, in tudi bratom Sokolom s severa, ki so na svojih nastopih po velikih zimsko-sportnih središčih spoznali svetovnoznane tiskoprometne postojanke.

Kmalu po 20. je domačin, član savezne uprave, dr. Riko Fux nagovoril v dvorani mnogobrojne goste, med njimi predvsem zastopnike vojaških in civilnih oblasti, g. ministra n. r. Mohoriča s sopr., zastopnike sportnih in smučarskih klubov ter drugih korporacij, ki so prišli pozdravit naše Sokolstvo v dnevi njegove največje zimske revije. Med banketom, ki ga je z znano spretnostjo aranžiralo upraviteljstvo hotela, je

spregovoril I. podstarosta
br. E. Gangl

ki je v vnešenih besedah pozdravil zastopnike bratskih sokolskih savezov in ostale oficijelne delegate. Podčrtal je pomembnost borbe za dragoceno prehodno darilo ministra za telesno vzgojo dr. Hanžeka, ki naj bi za vse Sokole simbol lepote, resnice in pravice, vsebina vsake sokolske duše. Viharji odobravanja so prekinjali skoraj vsak stavek njegovega lepega govora; posebno pomemben je bil pozdrav, ki ga je med govorom izrekel zastopnik vojske polkovnik Radovič, poveljniku 1. planinskega polka.

V teku večera so nato nazdravili smučarjem-Sokolom in vsvolovanski bratski združeni zastopnik ministra za telesno vzgojo g. Krejčič, delegat ČOS poselvedeči načelnik dr. Klingner, vodja poljske ekipe g. Bujak, zastopnik JZSS dr. Pavlin, zastopnik mestne občine ljubljanske in njegovega župana dr. Šubic in drugi. Hitro so minile večerne ure, kmalu so se zasusili razigrani smučarski pari in bilo je kar nenakrat tako domače in toplo kot bi zunaj ne snežilo in se ne bi bližal odločilni boj za težko zmago na belem polju...

Nedelja je bila vsa sveže bela, megle so se raztrgale in zdaj in zdaj je pokukalo sonce na kolone tekmovalcev, ki so se zgornje proti Hanssenovi skakalnici nad Poljem. Kot vselej, kadar se na njej spuščajo v vrtoglavo globino najzdrnejši vitezi na smučeh, je bila tudi danes vsa ozaljšana in okrašena. Rediteljska služba in sploh

vs organizacija

je bila spričo vzorne discipline, ki je lastna le Sokolom, do podrobnosti točna, tako da ni bilo niti ob odhodih, niti po skakalnici in niti na tleh tribunah, ki jo obdajajo, nobenih debat in nobenega uganjanja. Občinstva žal ni bilo toliko kot bi ga bila zasluzila ta vseh ozirovih uspeha prireditelj. Posebni vlak iz Ljubljane je sicer pripeljal do 300 ljubiteljev belega sporta, toda po skakalnici oboj od teh ni bilo mnogo. Bele poljane so bile pač preveč vabljive in za konkurenco z mesta so se vsi ti zanimali kar od daleč. Ker se je med tem nebo popolnoma zjasnilo in je na krasno okolico posijalo zlato sonce, je bil ta pogled prav gotovo še dovolj lep tudi iz večje daljave, za katero niso pobirali niti skromne vstopnine.

Točno ob 10. — kakor je bilo tiskano v sporedu in razglašeno na objavnih deskah pred Sokolskim domom v Bistrici in pred hotelom Sv. Janez — je žvignil v zrak prvi skakalec (Zupan) za poskus. Takoj nato so sodniki odredili

poskusne skoke

za vse tekmovalce v sestavljeni tekmi. Sneg na skakalnici je bil zaradi sveže zapadlega snega, ki so ga sicer stekali, nekoliko premehak in še lepljiv, tako da za te poskusne skoke med skakalci še ni bilo pravega elana. Naši so se večinoma lovili okoli dobre 20 metrske meje, Čehi in Poljak Mrowca pa so segli povprečno okoli 30 m. Dobro formo je v tem delu pokazal še Gorjaneec Zemva, ki se je pognal na 27 m.

Brez odmora je šlo nato dalje v

prvi skok za sestavljene tekme.

V naglem vrstnem redu so drsli po strmini: Novšak — na 26 m, Klančnik na 23 m, pol, Lakota na 24, Rus na 22 m, Mrowca kar na 37½ — manj sigurno, Pfitzner dobro na 32, Strohsack na 29 (s padcem), Mušič nesigurno na 23, Zore še bolj na 22 in pol, Zemva spet dobro na 29, Kalous prav dobro na 32, Prešern šibko na 26 in pol, Fajstauer ne preveč sigurno na 24 in pol, Štipala s krasnim predkikom in žal s padcem na 39, Mariborčan Priveršek korajžno na 28, pa s padcem, Jemc za silo na 21, Čeh Štroller za silo na 25 in pol, Mariborčan Štroller prav tako na 26 in pol in kot zadnji Celjan Stavbe začetniško na 17 metrov.

Brez odmora —

drugi skok v konkurenci.

Skoraj vsi tekmovalci so se zdaj pognali bolj sigurno in res so se tudi dvignile znamenke. Novšak je šel na 30 m, čeprav s težavo, Klančnik v slabšem stilu na 26, Lakota malo boljše na 27, Rus za silo na 27, Poljak Mrowca odlično in sigurno na 39 in pol, Čeh Pfitzner riskantno na 37 m — s padcem, Strohsack na 28 v snegu, Mušič ponovno na 23, Zore brez strahu, toda s padcem na 29, Zemva še enkrat na 29 — prav dobro, Kalous prav tako na 33, Prešern za silo na 28, Fajstauer odlično na 38, Štipala spet s krasnim predkikom in mučnim padcem na 41 m, Priveršek lepo na 30 in pol, Jemc brez strahu, toda s padcem na 27, Štroller še enkrat nesrečno na 27, Stopar na 28 in pol in kot zadnji Stavbe še enkrat pod 20 m.

(Najdaljša skoka sta tiskana poldebelo.)

Pregled kaže, da se naši skakalci še niso mogli polnovernore približati gostom, da pa so v kratki dobi, odkar se vežbajo v tej disciplini, kvantitativno in kvalitativno mnogo pridobili. Od tekme do tekme je njihov številni večji, njihov nastop pa sigurnejši. Med gosti sta najugodnejše presenetila ma-

li Poljak Mrowca, ki se je kar vidno boljšal od skoka do skoka, stilo pa Čehi: Fajstauer, Kalous in Štipala; slednjega je spremljala izrazita smola, saj je moral s tremi 41 m skoki trikrat na tla in na 15. mesto. V eni uri je bil ta del programa opravljen.

V skupni oceni s tekmo na 18 km so podrobni rezultati v sestavljenih tekmah naslednji:

1. Mrowca Francišek (ZSP) 461,3, 2. Fajstauer Josef (ČOS) 453,7, 3. Kalous Francišek (ČOS) 435,7, 4. Zemva Lovro (SKJ, žp. Kranj) 433, 5. Novšak Albin (SKJ, žp. Kranj) 347,68, 6. Prešern Franc (SKJ, žp. Kranj) 347,18, 7. Rus Janek (SKJ, žp. Kranj) 336,4, 9. Mušič Ljuban (SKJ, žp. Maribor) 332,7, 10. Stopar Rudolf (SKJ, žp. Maribor) 329,4, 11. Klančnik Gregor (SKJ, žp. Kranj) 323,3, 12. Pfitzner Josef (ČOS) 319, 13. Jemc Albert (SKJ, žp. Kranj) 315,1, 14. Zore Zdravko (SKJ, žp. Kranj) 306,7, 15. Štroller Josef (ČOS) 279 točk.

Po razredih je vrstni red naslednji: V II. razredu: 1. Fajstauer Josef, 2. Kalous Fr., 3. Zemva Lovro. V III. razredu: 1. Mrowca Fr., 7. Novšak Albin, 3. Prešern Franc.

Po 10 minutnem odmoru se je pričel drugi del skakalnega programa,

tekme v skokih posebej.

Na tej tekmi je nastopilo 23 skakalcev, med njimi približno dve tretjini s prejšnje tekme, ostali pa na novo. Med prejšnjimi je bilo spet vseh 5 Čehov in simpatični Mrowca. Po nekaterih poskusnih skokih, ki so bili dovoljeni le onim skakalcem, ki so nastopili prvič, je šlo takoj zares!

Nepreručljivi žreb je hotel, da je dobil 1. startno številko favorit — Poljak Mrowca, ki se je krasno spustil na 38 in pol m, pri drugem skoku pa na 48 in pol, kjer ga je pa odneslo. Nato so poskušali srečo — samo v skokih se lahko tudi kar riskira — ostali. Prav dobro je šel Priveršek na 32½ in 39 m s padcem (drugače je bilo škoda), mali Klančnik, ki ga je neslo na 28 in pol in celo na 38, neustrašni Novšak, ki mu je pri drugem na 34 m žal spodneslo, razpoloženi Stopar, ki je dobro stal na 29 in pol, na 37 m pa pogledal v sneg, potem Čeh — ali prav za prav Slovák — Pfitzner, ki je po brezuspešnem poskusu na 39 in pol krasno obstal na 35 m in Mojstrančan Rabič, ki se je dvakrat postavil s 27 in pol, ozir. 28 m. Čeh Kalous je zletel na 37 in pol, pri drugem pa je izbral krajšo in sigurnejšo — na 31 in pol. Omeniti je treba neutrudljivega Zupana, ki je opravil oba-krat preko 40 m. Toda ni mogel vzdržati; Lakota je vrgel pri drugem skoku na 28 m in ga potisnilo na 14. mesto. Enaka usoda je zadela tudi Selana, ki je za mesto na boljšem. Ravnekar ni mogel ostati na nogah. Blejčan Rus je z drugim skokom na 37 m srečno zašel na 12. mesto. Fajstauer se je pognal za Mrowco in odletel prvič neusmiljeno na 45 m; pri drugem je opustil dolžino in dosegel s polovico zaleta sigurno 37 in pol m. Tiho in vztrajno je stiskal Zemva in prav lepo opravil oba nalogi z 32 m znakom; naj mu bo današnja zmaga pobuda za novo delo! S prav lepim mestom se ponaša tudi Siskar Vojak, ki z dolžinama 26 in 31 in pol m skupno z Rabičem deli čast na tretjem mestu. Stillo obudovani Štipala je izgubil dve krasni dolžini po 41 m s padcem. Tudi ta del programa se je končal po eni uri, tako da je steklo z mesta v pičlih dveh urah nad 100 skakalcev, kar je spet dokaz, da je bila organizacija kot je treba.

Podrobni rezultati skokov posebej so bili naslednji: 1. Zemva Lovro (SKJ, žp. Kranj) (32, 32) 197,8; 2. Klančnik Gregor (SKJ, žp. Kranj) (28 in pol, 38) 196,2; 3. Lisjak Lado (SKJ, žp. Ljubljana) (26, 31 in pol) in Rabič Maks (SKJ, žp. Kranj) (27 in pol, 28) oba 173,4. Mrowca Franciszek (ZSP) 38 in pol, 48 in pol 165; 5. Fajstauer Josip (ČOS) (45, 37 in pol) 158,5; 6. Pfitzner Josip (ČOS) (39 in pol, 35) 158,4; 7. Kalous Francišek (ČOS) (37 in pol) 150,1; 8. Priveršek Anton (SKJ, žp. Maribor) (32 in pol, 39) 141,3; 9. Novšak Albin (SKJ, žp. Kranj) (30, 34) 137,8; 10. Prešern Franc (SKJ, žp. Kranj) (27, 27 in pol) 133,7; 11. Stopar Rudi (SKJ, žp. Maribor) (29 in pol, 37) 133; 12. Rus Janek (SKJ, žp. Kranj) (30, 37) 129,9; 13. Selan Jožef (SKJ, žp. Kranj) (27 in pol, 27) 123,3; 14. Lakota Ciril (SKJ, žp. Kranj) (27, 28) 119,3; 15. Štipala Jan (ČOS) (41, 41) 102 točki.

Gornji podrobni pregled kaže, da so gostje sicer dosegali prav lepe dolžine in gre njihov razmeroma slabejši plasman na račun padcev; najbolj je med njimi prizadel Štipala, nekoliko manj pa Pfitzner, ki sta oba skakala s krasnim predkikom in odlično držo, pri doskoku pa nista vzdržala.

Da je med smučarji zanimanje vedno večje tudi za skakanje, kaže v ostalem, da se je po končnih konkurenčnih skokih prijavilo še

13 skakalcev izven konkurence,

ki pa so jim sodniki dovolili le po en skok. Ker v tem delu ni šlo za oceno, so skakalci predvsem forsirali dolžine, kar je spet povzročilo padce. Izvoženih je bilo vsega pet skokov, ostali pa so se — dasi z okroglo 40 metrsko mejo — končali v snegu. Dober je bil Novšakov skok na 39 in pol m in tudi domačin Merkeš je žl za svojih 36 m buren aplavz gledalcev.

Pokal dobi ČOS.

Po izračunu ocen, ki jih mednarodni pravilniki in pravilnik o prehodnem pokalu ministra za telesno vzgojo določa za prve tri plasirane tekmovalce v vseh disciplinah (skupno za člane in članice), je dosegla ČOS po svojih članih 2358,13. SKJ pa 2193,03 točke, tako da je pokal letos prešel v prehodno last ČOS. Izguba 165,1 točke gre, kakor kaže podrobni pregled, na račun rezultatov članic v teku na 8 km in deloma tudi v smuku na 2 km. Dobili sta:

ČOS: za tek članov na 18 km 651, za smuk na 4 km 285,73, za skoke 467, za tek članic na 8 km 687 in za smuk članic 267,4 točke, ali skupaj 2358,13 točke.

SKJ: (V istem vrstnem redu kot zgoraj) 643, 289,41, 567, 494,5 in 208,62, je skupaj 2193,03 točke.

Popoldne malo pred 17. so se vršila v Sokolskem domu v Bistrici zaključna prireditve letošnjih smučarskih tekem za slovensko prvenstvo. Številne tekmovalce in smučarje je najprej pozdravil načelnik br. Ambrožič, ki je naglasil pomen sokolskih rezultatov v smučarstvu ter se končno zahvalil vsem udeležencem, posebno pa gostom, za sodelovanje. Nato je br. Zupan razglasil podrobne rezultate v posameznih disciplinah.

V obrambo Sokolstva

Izjava sivolasega nacionalnega borca dr. Vjekoslavá Spinčiča o škofovskem pastirskem listu proti Sokolstvu

Beograd, 19. februarja. r. Današnja »Politika« objavlja daljšo izjavo katoliškega duhovnika in bivšega narodnega poslanca prof. Vekoslava Spinčiča, zaslužnega nacionalnega delavca, ki je večno svojega prosvetnega in političnega dela posvetil povzdigi Istre. Sivolasi dr. Spinčič, ki se je v avstrjanskem parlamentu boril za koristi hrvatskega in slovenskega ljudstva v Istri in ki je prekorajil že 80. leto svojega življenja, je dopisniku »Politike« izrazil svoje veliko presenečenje, ker je ju. goslovski katoliški episkopat nastopil s posebnim pastirskim pismom proti Sokolstvu.

Predvsem izjavlja zaslužni nacionalni delavec, da je bil že v mladih letih navdušen član Sokola in da ni nikdar imel prilike niti prej niti slej čuti, da bi bili Sokoli ljudje brez vere ali pa proti njej in da ne bi spoštovali katoliške vere. Nikdar ni nikjer ni opazil pri Sokolu nčesar, kar bi bilo brezversko ali protiversko. Zato ga je zelo presenetila poslanica jugoslovnskih katoliških škofov proti Sokolu krajnje v Jugoslavije, zlasti pa trditve, da je dr. Tyrš zasnoval Sokolstvo na brezversnosti in protiverstvi, ker mu je znano, da so sodelovali pri njegovem pogrebu katoliški duhovniki. Sokolstvo obstoji že 70 let in ves ta čas niso katoliški duhovniki in škofje, niti češki niti naši ali katerikoli drug, česa očitali Sokolstvu. Nasprotno so se katoliški duhovniki in škofje mnogokrat udeleževali sokolskih manifestacij ter so bili mnogi izmed njih tudi aktivni člani sokolske organizacije. Zato se je tudi nedavno sam zelo rad odzval želji sokolskega društva v Kastvu, da ob priliki odkritja spomenka pokopnemu kralju Petru blagoslovi zastavo kraljevih Sokolov, ki jo je daroval Nj. Vel. kralj. Presenetil ga je škofov, ski pastirski list proti Sokolstvu posebno zato, ker smatra Sokolstvo kot eminentno nacionalno organizacijo, ki obstoji prav zaradi tega, da goji medsebojno ljubezen in strpljivost med našim narodom, ki ga vzgaja za obrambo domovine v vseh, tudi najtežjih časih.

Zato je ta pastirski list porazno učinkoval na vse naše ljudi, zlasti pa je težko pomisliti, koliko so morali duševno trpeti duhovniki, ki so sami prepričani Sokoli ali prijatelji Sokolstva in ki so morali kljub temu čitati pastirski list v cerkvah zpred oltarja ali pa s prižnice. Trpeli so tudi oni verniki, ki so Sokoli ali njihovi prijatelji, poleg tega pa dobri katoličani. Vsem tem ljudem ne more nikakor iti v glavo, da se je mogel ta pastirski list proglasiti brez vednosti Sv. stolice in njenega predstavnika v državi. Ta pastirski list bolj tem bolj, ker se ve, da dela Sv. stolica roko v roki z italijanskimi oblastmi.

V vsej državi so se pojavili protesti proti škofovskemu pastirskemu listu ki so bili tem jačji, čim bližje so mejam Italije kraj, iz kater h so izšli. Prebivalstvo teh krajev je posebno težko občutilo značaj tega pastirskega lista, zaradi česar se tudi more tolmачiti dejstvo, da kotorski škof in namestnik barskega nadškofa nista dovolila prečitati pastirskega lista v cerkvah svojega področja. Prav tako ga tudi niso čitali v mnogih cerkvah Dalmacije.

Primorci dobro vedo, kaj se proti našemu narodu govori in dela v sosedni državi, in sicer tako v posvetnem kakor v cerkveni Rimu. Primorci dobro vedo, da je bil tržaški koperski škof dr. Andrej Karlin, sedaj škof v Mariboru, prisiljen od same Sv. stolice zapustiti svoje mesto v Trstu, da je bila na Reki osnovana v vsej naglici škofija brez verske potrebe in iz čisto političnih razlogov, da je bil iz cerkvenega Rima poslan za škofa na Reki Lidzor ša n. ki ga je ustoličil neki kardinal, ki pa ni znal našega narodnega jezika, zaradi česar tudi ni mogel vršiti svoje škofovske dolžnosti. Škof šain je osnoval na Reki semenišče za vzgojo duhovščine, v katerem je mlademu duhovskemu naraščanju prepovedal, da bi govoril med seboj po hrvaškemu ter mu ukazal, da morajo pri spovedi izpovedati kot greh, če so govorili med seboj v materinskem jeziku.

V Primorju tudi vedo, da je gorški nadškof, pokojni dr. Fran Sedej, ki je škofoval 25 let in vršil svoje dolžnosti najvestneje, živel skoro kakor svetnik in je papež ob 25-letnici škofovanja posebno pohvalil njegovo delo, kar pa ni bilo nobena ovira za njegovo odstranitev s škofovske stolice. Dr. Sedej se ni pustil k temu pregovoriti, končno pa je moral odnehati. Prišel je k njemu papežev vizitator, škof Luka Passetto, ki ga je nagovarjal, naj se odreče škofiji. Nadškof dr. Sedej se je najodločneje upiral, ko pa mu je škof Passetto dejal, da tako želi Sv. stolica, je pristal na odpoved pod pogojem, da bo njegov naslednik pravičen in da bo branil pravice slovenskega naroda, ki tvori velko večino prebivalstva gorške škofije. Namesto tega je prišel na stolico gorški nadškofov poitalijanci fašist G. ovanzi Sirotti (Sirotič). Vse to je izlazilo bolel in končno smrt dr. Sedeja. Na to moram misliti pravi dr. Spinčič, spriči pastirskega lista katoliških škofov v Jugoslaviji proti Sokolstvu.

Primorci vedo tudi z lateranskega sporazuma med posvetnim in cerkvenim Rimom.

Počastitev na grobu br. Maleja
Pred pričetkom današnjih tekem na skakalnici se je odpravila deputacija SKJ s I. podstarostom br. Ganglom na grob pok. br. Maleja, kjer je položila krasno vence in z 2 minutnim molkom počastila spomin tega sokolskega heroja. ČOS je na tej isti svečanosti zastopal br. dr. Klingner, ZSP pa br. Bujak.

Razhod

Množice Sokolov-smučarjev zapuščajo Bohinj. Poljska ekipa je preko Ljubljane in Maribora odpotovala v Zakopane, Čehoslovaki pa preko Celovca naravnost v Prago. Utihnilo je spet življenje po onih belih poljanah pokojno počiva v zasneženem bregu ona divja strmina nad Poljem in tibi Sokolski dom v Bistrici bo spet ono živo mravljišče, kjer veje sokolski duh na naši najsvetlejši točki. Sokoli po Jugoslaviji. Čehoslovaki in Poljski pa bodo vežbali dalje in se bodo zmerom številnejši in močnejši vračali gori v kraljestvo Zlatotega, da pomerijo svoje sile v plemeniti sokolski borbi v tem smučarskem rajju.

Uspehi enoletnega dela »Belokrajinske kleti«

Ljubljana, 19. febr.

Te dni zvečer se je vršil ob številni udeležbi članov zadrugarjev in ostalih v Ljubljani živčih Belokrajincev prvi redni občini zbor vinarske in sadijarske zadruge »Belokrajinske kleti«. Predsednik zadruge, višji magistratni svetnik g. dr. Riko Fux je podal poročilo o zadrugnem delovanju. Bela Krajina pada iz leta v leto v večje uboštvo. Prav za prav edini pridobitveni vir so vinogradi, vendar pa belokrajinsko vino ni bilo zadosti uvedeno na ljubljanskem in ostalih vinskih tržiščih: ako pa je bilo, so bile nakupne cene naravnost strahovno nizke, tako da proizvozniki niti svojih lastnih stroškov niso mogli kriti. Prav pred letom dni je bilo ustanovljeno v Ljubljani najprej društvo »Bela Krajina«, nato pa še »Belokrajinski kleti«. Doslej se je prijavilo 28 članov zadrugarjev z vplačanimi deleži, od katerih vsi razen enega žive v Ljubljani. Na lanskoletnem pomladnem veselemu so iztočili 28 hektolitrov vina, na jesenskem pa 32, in so tako vsaj malo uveljavili svoja vina v Ljubljani, med tem ko je zadruga kmet doslej prodala 170 hektolitrov, kar v denar izpremenjeno pomeni vsoto blizu tri četrt milijona.

Poleg dela s prodajo vina je zadruga storišla tudi sicer mnogo za splošno gospodarsko povzdigo Bele Krajine, zlasti za sadijstvo in pozgodovanje. V več krajih je priredila strokovna predavanja, ki so bila vedno dobro obiskana. Najlepše delo, vzgoja vinogradniškega maloposelnika in proizvodni vina, kakršno zahteva odjemalec, je ostalo prihranjeno za letošnje leto, četudi so bile prve osnove tega dela postavljene že lani. Zlasti potreben je temeljit pouk začetnikov o najosnovnejših načelih modernega kletarstva, ker je sicer vsako tekmovalanje v vinskih proizvodnih drugih krajev nemogoče. V bližnjem času bodo po predlogu ravnatelja g. Račiča uvedeni dnevi poukšne v zadrugi kleti, kamor bodo vedno povabljeni gostilničarji, da se sami prepričajo o kakovosti vin.

Po podanem blaginjskem poročilu g. dr. Mihe Kambiča je bilo na predlog članov nadzorstva gg. dr. Jureta Koceta in Evge-na Lovšina delo načelstva odobreno. Načelstvo je za nadaljnje leto ostalo neizpremenjeno.

Pri zanimivi debati je g. Gangl lepo orisal položaj belih rojakov in poudaril najnujnejša dela za pomoč tem krajem. Pri tem so bile določene smernice za bodoče delo, ki naj bi dvignilo Belo Krajino med naše aktivne kraje. Nužno potrebno sta seveda razumevanje in še bolj denarna pomoč države in banovine.

Zlatnino je izbirala

Ljubljana, 18. februarja.

Ljubljanski zlatarji in draguljarji so že nekaj tednov opažali v svojih trgovinah neznamo mlado damo, ki si je ogledovala ob raznih priklih vse dragocenosti, ne samo v njihovih izložbah, marveč tudi v trgovinah. Prihajala je zlasti v trgovine v Prešernovi ulici, na Mestnem trgu in izbirala, izbirala... Zanimala se je za zlate ročne zapestnice, za ovratne veržice, za ure, za vse kar se je svetilo in je imelo primerno ceno. Mlada dama pa ni bila baš pomembna prikazen, ker je znala svoje zanimanje za blago primerno skriti. Prodajalci ki so imeli ob priklih njenih obiskov morda oprava tudi z drugimi kupovalci, so se vse premalo zanimali za igro njenih rok. Običajno je odhajala ta dama iz zlatarskih lokalov, ne da bi kaj kupila, pač pa je ob raznih priklih naročila, naj ji poslojijo predmet, za katerega se je posebej zanimala, v neko trgovino v Stritarjevi ulici. Pripomnila je še, naj ji prilože tudi saldiran račun.

Sčasoma pa je le prišel neki zlatar na Mestnem trgu na to, da mu je zmanjkalo v zadnjem času iz trgovine več zlatih veržic. Pri štetju veržic, ki jih je imel v posebni kaseti, in ki jih je običajno postavil na mizo pred kupovalce, je ugotovil, da mu je izginilo iz kasete okrog 5 zlatih veržic v vrednosti nad 1500 Din. Zaslišal je svoje nastavljenice in se pogovoril tudi s soprogom, ki je bila v trgovini. Izkazalo se je, da so bile veržice ukradene in je padel sum na mlado damo, ki se je često pojavljala v lokalih. Iz omenjene trgovine so šle informacije še po drugih zlatarskih prodajalnih in glej, izkazalo se je tudi, da so zmanjkali razne dragocenosti še drugod. Na podlagi dogovora treh ali štirih oskudovanih trditi je sledila preiskava. Prijava na policijo in zasledovanje skrivnostno mladence Preiskava pa je rodila uspeh in so izsledili rafinirano tatavo v osebi 30letne Marije G., stanujoče svoja na Vidovdanški cesti. Nedavno se je naselila v neki sobi v sredini mesta, ki so jo policijski organi včeraj tudi preiskali. V sobi so našli več ženskih vratnih veržic, novo pisalo orodje, novo žensko torbico in pa več raznih predmetov, ki so bili prav gotovo ukradeni po večini iz zlatarskih lokalih. Na podlagi hišne preiskave so seveda davi prišli tudi spretno tatavo. Policija vodi še obširno preiskavo, nakar bo mlada prevajanka izročena sodišču.

Zagonetna najdba sedečih okostniakov

Sv. Ivan Zelina, 19. februarja.

V Omamnu v občini Vanjski Sv. Ivan Zelina je našel kmet Tomo Pentič-Čehulič ob priliki treljenja v gozdu dva okostniaka, kar je takoj javil občinskemu uradu. Na lice mesta se je napotila zdravstveno-redarstvena komisija, ki je ugotovila, da gre za okostniaka dveh moških. Kakor je iz položaja kosti razvidno, sta bila oba neznanca zakopana v zemljo v sedečem stanju.

Ker ni v bližini nikakega pokopališča in tudi prej ni bilo na tem mestu nikdar pokopališče nego je tam gozd, se sodi da gre za zagoneten zločin, ki se je moral izvršiti že pred več desetletji. O najdbi se seveda širilo razne fantastične vesti, ki pa nimajo nikake osnove. Občlani zadevo preiskujejo.

TEČAJ ZA ESPERANTO

po Če-metodi se bo otvoril danes, 20. t. m. ob pol 10. uri v šoli pri Sv. Jakobu. Če-metoda se je izborno izkazala povsod, kjer so poučevali po njej. 265

Uspel koncert ljubljanskih učiteljskihnikov

Nova mesto, 19. februarja.

Danes se je vršil v dvorani tukajšnje ljudske šole koncert ljubljanskih učiteljskihnikov. Tako dobro uspelega koncerta že dolgo ni bilo v Novem mestu. Pred pričetkom je pozdravil pevski zbor in njegovega zaslužnega pevovodjo Ivana Repova učitelj Menart, ki se jim je zahvalil, da je mladi učiteljski naraščaj ponel narodno in umetno pesem tudi med Dolenje. Koncert je bil odprt s psaljem državne himne, nato pa je mešani pevski zbor učiteljskihnikov (120 članov) pričel izvajati svoj program, pri čemer je pokazal mnogo rutine. Lenemu koncertu je prisostvovalo 600 do 700 ljudi.

Nova carinarnica otvorena

Nova zgradba je lepa pridobitev za Ljubljano — Pomembna svečanost našega gospodarstva — Strnjeno sodelovanje vseh stanov eno lahko premaga gospodarsko stisko

Ljubljana, 19. februarja. Danes se je vršilo tu prijetno slavlje, ki pomeni tako v razvoju slovenskega narodnega gospodarstva, kakor tudi v gradbenem razmahu Ljubljane važen datum: slovesno je bilo otvoreno in izročeno prometu novo zgrajeno poslopje carinarnice v Vilharjevi ulici. Vabilom, ki jih je za to priliko razposlala uprava carinarnice, se je odzvalo razvneljivo lepo število predstavnikov in gospodarstvenikov, pa tudi širšega občinstva, ki ima kakorkoli opravka s carino in se zanjo zanima. Namesto bana, ki je bil zadržan, je prisotstvovali dr. Orel, nadležni mestni župan dr. Puc, direktor finančne uprave dr. Valjavec, poštni direktor dr. Tavžes, predsednik Zbornice za TOI veletrgovca Jelačin, predsednik Ljubljanskega veleposlaništva Bonac, ravnotežar dr. Dular in tajnik Rihlart, od mestnega gradbenega urada inž. Matkovič, pod fignar vodstvom so se vršila vsa gradbena dela, in arhitekt Spiničič, tvorec nove carinarnice, od Starine družbe, ki je gradbo izvedla, inž. Kalin, od gradbenega oddelka banske uprave inž. Otahel in inž. Skaberne, postojanec inž. Lohvick in podmaščnik postaje škof, direktor trgovske akademije dr. Pirjevec, številni občinski svetniki, med njimi dr. Fetič in Josip Turk ter lepo število industrijskih in trgovcev iz Ljubljane in od drugod.

Slavnost, ki se je vršila v velikem, prostornem vestibulu novega poslopja, je v kratkim, a lepm nagovorom otvoril župan dr. Puc. V nagovornih potezah je očrtal zgodovino prizadevanja, da Ljubljana dobi novo, zahtevno moderno poslopje, ki ustrezajo carinarnici. Osem let se je mestni občinski svet trudil, da uresniči to idejo. L. 1925. je tedajni gerentisti svet sprejel načrt, da se poslopje nove carinarnice zgradi na ozemlju Resljeve in Masarykove ceste, toda iz raznih razlogov in ovir do realizacije tega osnutka ni prišlo. Štiri leta pozneje je med trgovskimi in industrijskimi krogi, mestno občino in carinsko upravo prišlo do sporazuma, da se nova carinarnica zgradi v Vilharjevi ulici. Prišlo se je z delom, v juniju 1931. so bili položeni temeljni kamni in v poldrugem letu je zgradba zasla do vrha, da jo danes lahko izročamo prometu. V zvezi z zgradbo carinarnice pa je moralna mestna občina izvršila še celo vrsto drugih del. Tako je tlakovala Masarykovo cesto do Resljeve do Smartinske ceste, Smartinsko s podvozom, Vilharjevo s prostornimi carinarničnimi dvoriščem, občinski del Bleiweisove, Gosposvetsko ter Celovško do gostilne Kmet v Zgornji Šiški. V načrtu ima še tlakovanje eraričnega dela Bleiweisove in Dunajske ceste ter dovršitev tlaka po vsi Vilharjevi cesti. G. župan je izrazil upanje, da bo s pomočjo carinskih oblasti in finančnega ministristva mogla mestna občina izvesti tudi vse te načrte. Posebej je izrazil zahvalo bivšemu glavnemu direktorju carin Konradu Šmitu, ki mu gre v veliki meri zaslug, da je Ljubljana prišla do tako moderne carinarnice, nadalje železniški upravi, arhitektu Spiničiču, vsem podjetjem, zlasti Stavbni družbi in vsem, ki so kakorkoli sodelovali pri nastavitvi tega poslopja. Z iskreno željo, da bi bila nova carinarnica točka, iz katere bodo šle nove pobude za razvoj naše industrije in trgovine, in naj bi poslovanje carine šlo v skladu z interesi naših gospodarskih panog, je g. župan slovesno izdal novo zgradbo upravniku carine in ga zaprosil, naj skrbi, da bo pod njegovim vodstvom delala ta hiša za blagor domovine in države.

Po živahnem obrobnavanju, ki je sledilo izvajanjem g. župana, je izpregovoril upravnik carine Mirko Mijusković. V toplih besedah je izrazil svoj ponos, da bo on, ki je z najbolj važne točke našega Jadrana doma, tu v dravski banovini upravljal carino v eni najlepših, najmodernejših zgradb vse države. Slovesno je prisegel, da je zmerom pripravljen vršiti svojo dolžnost zakonito, naravno in jugoslovensko, po želji naroda, države in kralja.

Finančni direktor dr. Valjavec je v kratkih izjavah naglasil, da zmerom zahteva od svojih uradnikov, naj gredo občinstvu v vsakem oziru na roko, zakaj država ni samo oblast, država je narod, če bodo tudi stranke šle finančnemu uradniku enako na roko, ne bo moglo biti diferenc. Prosil je, naj bi vse gospodarske organizacije skušale vzgajati svoje člane v tem smislu, da ne bi stranke demonstrirale proti službojočemu uradniku, kadar se jim zdi zakon preostrog, temveč naj se v vsakem primeru radi te organizacije borijo za omiljenje zakona. Uradnik sam pač zakona nikdar ne more korigirati. Svoje tehtne besede je g. direktor zaključil z vzklikom Nj. Vel. kralju.

Predsednik g. Jelačin je sporočil pozdrav Zbornice za TOI in izrekel iskrene čestitke g. županu, pod čigar vodstvom se je dogradilo to v resnici moderno poslopje, in g. upravniku, ki bo v teh lepih prostorih s svojimi osebami lahko posloval. Ko je bila l. 1918. proklamirana Jugoslavija, je tudi slovensko trgovsko življenje prišlo na nova tla. Prej je imel naš trgovec s carino redkokdaj opravka. V novi državi pa je po izgubi Trsta Ljubljana postala nekakšno pristanišče Jugoslavije in prišli smo v povsem nove razmere. Prva leta je bilo mnogo bolehanja. »Niti uradi, niti trgovski interesi niso mogli takoj živeti v poslovanje in pogosto je prihajalo do nesoglasij. Interministerijalna konferenca, ki se je pred nedavnim časom vršila v Ljubljani, je ugotovila, da imajo vsi prizadeti čimhitelji najboljšo voljo in da so bila ta nesoglasja samo odtod, ker ne eni ne drugi niso bili vajeni. Ostrine carinskega postopka so bile prvi čes v resnici neprimerne, toda v teh 14 letih se je obrnilo mnogo na bolje. G. predsednik je izrekel zahvalo vsem predhodnikom sedanega g. upravniku, ki so vsi delali v duhu zakona in v smislu gospodarskih interesov. Če bo delo nove carinarnice šlo v korist države in gospodarstva, je pa treba želiti, da bi se tudi promet dvignil na nekdanjo višino, da bomo vsi spet polno zaposleni. Če danes poljudniki v večji meri ne odpuščajo svojega nemeščanstva, ga ne odpuščajo le iz socialnih razlogov, iz najmočnejših in najbojnejših držav prihajajo novice, da se majojo in propadajo veliki gospodarski kolosi — in krizi še zmerom ni videti konca. Jugoslavija je maljna država, tudi ona je zajeta v ta val krize, toda naša lepa dolžnost je, da sami poizkušamo omiliti in odpraviti to našo domačo gospodarsko stisko. Gradba nove carinarnice je dala dela in za sluzka neštetim obrtnikom in pridnim rokam. To lepo poslopje je živ primer, kako se s produktivnimi investicijami pobija brezposelnost. Druge države svojim ljudem mrazlično iščejo možnosti zaslužka, pri nas pa je brezposelnost na mrtvi točki. Z željo, da bi se vsi sloji in stanovi preko vseh malenkostih ovir strnili h konstruktivnemu sodelovanju, ki edino lahko premaga krizo, je g. Jelačin zaključil svoja izvajanja.

Dr. Orel je v imenu bana izrazil čestitke in priznanje g. županu in vsem, ki so pomagali ustvariti tako ep dom civilske uprave. Poštni direktor dr. Tavžes je bil priložil vsem je izrečenim priznanjem in je izrazil željo, da bi zobj, ki je dozdajana ta lepa palača, prišla tudi pošta na vrsto, ki prav tako nujno potrebuje novega poslopja v bližini kolodvora.

Z otvoritvene slovesnosti je bila odposlana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju ter pozdravne brzojavke finančnemu ministru dr. Gjorgjeviću, pomočniku ministristva Konstantinoviću, načelniku carinskega oddelka Glisliću in članu glavne kontrole, bivšemu generalnemu direktorju carin dr. Šmitu.

Po oficijelnem delu so si gostje ogledali zgradbo, ki je v resnici mojstrosko delo moderne arhitekture. Poslopje carinarnice s stanovanjskimi hišami, ki so ji priložene, je v tem doslej malo zamenjenem delu mesta velika arhitektonska pridobitev za Ljubljano. Gradbena dela vseh objektov so mestno občino večjala 9 in pol milijona dinarjev, za tlakovalna dela, ki so se izvedla v zvezi z zgradbo, pa je mestna občina potrošila 25 milijonov. Vsa dela so se izvršila v domačem materialu.

Otvoritev nove carinarnice je v vsem izvenela v manifestacijo gospodarskega optimizma, ki je v teh razvratnih časih narodu pač najbolj potreben.

Maribor, 19. febr. Današnja nedelja je pokazala, da smo sredi najživahnije sezone društvenih občnih zborov. Sicer pa ni bilo zaželenih nikakih posebnih dogodkov. Reševalna postaja je intervenirala samo v nekaj primerih, a policijska kronika ni zapisala ničesar drugega kakor en samomr. Na Aleksandrovi cesti je bil namreč zjutraj najden v svojem stanovanju obočen 36letni brezposelni pekovski pomočnik Otmar Filipič. Vsi poizkusi, da bi ga obudili k življenju, so bili zaman. Truplo so po komisijskem ogledu prepeljali v mrtvašnico na Pobrežje.

Dopoludne so bili v mestu trije večji občni zbori. V dvorani Zadrzne gospodar. banke so zborovali vojni invalidi, vojne vdove in sirote. Ob lepem številu članstva je otvoril občni zbor predsednik krajevnega odbora g. Franjo Geč, ki je pozdravil navzočne, zlasti zastopnika obeh sreskih načelstev, komisarja Zukona, zastopnika mestne občine g. Ježa, zastopnika vojaških oblasti podpolkovnika g. Petrovića, zastopnika Zdrženja rezervnih oficirjev g. Korbarja in druge, nato pa je podal obširno poročilo o delovanju krajevnega odbora. Zborovalci so odposlali: udanostno brzojavko Nj. Vel. kralju in pozdravno brzojavko ministru za socialno politiko g. Pučlju.

Zatem je predsednik izrekel toplo zahvalo vsem darovalcem in dobrotnikom, ki so se spomnili vojnih žrtve v preteklem

vanju enako na roko, ne bo moglo biti diferenc. Prosil je, naj bi vse gospodarske organizacije skušale vzgajati svoje člane v tem smislu, da ne bi stranke demonstrirale proti službojočemu uradniku, kadar se jim zdi zakon preostrog, temveč naj se v vsakem primeru radi te organizacije borijo za omiljenje zakona. Uradnik sam pač zakona nikdar ne more korigirati. Svoje tehtne besede je g. direktor zaključil z vzklikom Nj. Vel. kralju.

Predsednik g. Jelačin je sporočil pozdrav Zbornice za TOI in izrekel iskrene čestitke g. županu, pod čigar vodstvom se je dogradilo to v resnici moderno poslopje, in g. upravniku, ki bo v teh lepih prostorih s svojimi osebami lahko posloval. Ko je bila l. 1918. proklamirana Jugoslavija, je tudi slovensko trgovsko življenje prišlo na nova tla. Prej je imel naš trgovec s carino redkokdaj opravka. V novi državi pa je po izgubi Trsta Ljubljana postala nekakšno pristanišče Jugoslavije in prišli smo v povsem nove razmere. Prva leta je bilo mnogo bolehanja. »Niti uradi, niti trgovski interesi niso mogli takoj živeti v poslovanje in pogosto je prihajalo do nesoglasij. Interministerijalna konferenca, ki se je pred nedavnim časom vršila v Ljubljani, je ugotovila, da imajo vsi prizadeti čimhitelji najboljšo voljo in da so bila ta nesoglasja samo odtod, ker ne eni ne drugi niso bili vajeni. Ostrine carinskega postopka so bile prvi čes v resnici neprimerne, toda v teh 14 letih se je obrnilo mnogo na bolje. G. predsednik je izrekel zahvalo vsem predhodnikom sedanega g. upravniku, ki so vsi delali v duhu zakona in v smislu gospodarskih interesov. Če bo delo nove carinarnice šlo v korist države in gospodarstva, je pa treba želiti, da bi se tudi promet dvignil na nekdanjo višino, da bomo vsi spet polno zaposleni. Če danes poljudniki v večji meri ne odpuščajo svojega nemeščanstva, ga ne odpuščajo le iz socialnih razlogov, iz najmočnejših in najbojnejših držav prihajajo novice, da se majojo in propadajo veliki gospodarski kolosi — in krizi še zmerom ni videti konca. Jugoslavija je maljna država, tudi ona je zajeta v ta val krize, toda naša lepa dolžnost je, da sami poizkušamo omiliti in odpraviti to našo domačo gospodarsko stisko. Gradba nove carinarnice je dala dela in za sluzka neštetim obrtnikom in pridnim rokam. To lepo poslopje je živ primer, kako se s produktivnimi investicijami pobija brezposelnost. Druge države svojim ljudem mrazlično iščejo možnosti zaslužka, pri nas pa je brezposelnost na mrtvi točki. Z željo, da bi se vsi sloji in stanovi preko vseh malenkostih ovir strnili h konstruktivnemu sodelovanju, ki edino lahko premaga krizo, je g. Jelačin zaključil svoja izvajanja.

Dr. Orel je v imenu bana izrazil čestitke in priznanje g. županu in vsem, ki so pomagali ustvariti tako ep dom civilske uprave. Poštni direktor dr. Tavžes je bil priložil vsem je izrečenim priznanjem in je izrazil željo, da bi zobj, ki je dozdajana ta lepa palača, prišla tudi pošta na vrsto, ki prav tako nujno potrebuje novega poslopja v bližini kolodvora.

Z otvoritvene slovesnosti je bila odposlana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju ter pozdravne brzojavke finančnemu ministru dr. Gjorgjeviću, pomočniku ministristva Konstantinoviću, načelniku carinskega oddelka Glisliću in članu glavne kontrole, bivšemu generalnemu direktorju carin dr. Šmitu.

Po oficijelnem delu so si gostje ogledali zgradbo, ki je v resnici mojstrosko delo moderne arhitekture. Poslopje carinarnice s stanovanjskimi hišami, ki so ji priložene, je v tem doslej malo zamenjenem delu mesta velika arhitektonska pridobitev za Ljubljano. Gradbena dela vseh objektov so mestno občino večjala 9 in pol milijona dinarjev, za tlakovalna dela, ki so se izvedla v zvezi z zgradbo, pa je mestna občina potrošila 25 milijonov. Vsa dela so se izvršila v domačem materialu.

Otvoritev nove carinarnice je v vsem izvenela v manifestacijo gospodarskega optimizma, ki je v teh razvratnih časih narodu pač najbolj potreben.

letu. Posebna zahvala je bila izrečena tudi mestni občini mariborski, ki je darovala izdaten znesek. Tajniško poročilo je podal agniti tajnik g. Martin Prandič. Iz poročila je razvidno, da je mariborski krajevni odbor Udruženja vojnih invalidov najmočnejša organizacija v Sloveniji in šteje 807 članov in članic. Število članstva se je lani pomnožilo za 56. Odbor je ugodno rešil prošnje 102 prošilcem in razdelil podpore za 720 Din. Več članom je preskrbel brezplačno zdravljenje v raznih zdraviliščih. Razviti prapora invalidske organizacije v Beogradu se je lani udeležilo 60 članov.

Blagajniško poročilo g. Trautnika izkazuje 57.747 Din dohodkov in 49.420 Din izdatkov. Proračun za tekoče leto predvideva 23.500 Din dohodkov in toliko izdatkov.

Pri volitvah je bil izvoljen dosedanj odbor z majhnimi izjemami. Odboru načeluje zopet g. Geč. Po končanih volitvah se je oglašil k besedi delegat občnega odbora iz Ljubljane g. Stanko Tomc, ki je v daljšem govoru obrazložil borbo za izpremembo in izboljšanje invalidskega zakona. Naposled je bila sprejeta primerena resolucija.

V lovski sobi hotela Orla se je pričel ob 10. osmi

občni zbor mariborske sekcije Avtomobilskega kluba Jugoslavije.

Vodil ga je predsednik g. Perdo Pintar, ki je pozdravil članstvo, zlasti pa narodnega poslanca g. Krejčiča. Nato je bila poslana

udanostna brzojavka pokroviteljici Avtomobilskega kluba Nj. Vel. kralju Mariji in Nj. Vis. princu Pavlu kot predsedniku kluba. Posebna javna pozdravka je bila poslana tudi centrali Avtomobilskega kluba v Beogradu.

Pred prehodom na dnevni red se je predsednik spominjal lani preminilih članov, nato pa orisal delovanje sekcije. Gospodarska kriza bi prizanesla klubu, število članstva se je znižalo za 17, med tem ko je poprej sekcija vsako leto napredovala. Posebno važna v preteklem letu je bila izprememba taksnega zakona, ker se plačuje davščina na vozila pravičnejše, in sicer od kilograma, ne pa od voza. Klub je interveniral pri mariborski mestni občini, naj postopa pri pobiranju taksnega analogno z državo, kar je občinski svet na svoji zadnji seji tudi ugodno rešil. Sekcija je lani organizirala več izletov, ki se jih je članstvo udeležilo v velikem številu. Pri sekciji je bila ustanovljena posebna zadruga za postavitve doma Avtomobilskega kluba, ki ima zdaj že okrog 300.000 Din kapitala. Zadruga je pristopila kot članica k Zvezi slovenskih zadrug v Ljubljani. Prihodnje delo sekcije pa bo posvečeno proslavi 10-letnice obstoja kluba leta 1935. Glavna točka svečanosti bo dirka na Pohorje, ker bo takrat cesta dograjena.

Iz poročila tajnika g. Sertiča je bilo razvidno, da je lani pristopilo 8, izstopilo pa 21 članov, tako da šteje sedaj sekcija 216 rednih in izrednih članov nasproti 233 v minilem letu. Sekcija je napravila mnogo vlog na razna oblastva glede izboljšanja cest, preureditve in izboljšanja železniških prelazov, glede namestitve in premititve mednarodnih avtomobilskih znakov, dalje glede davka na motorna vozila in glede drugih zadev.

Blagajniško poročilo g. dr. Marina izkazuje 28.580 Din čistega dobička, proračun za leto 1933 pa znaša 115.970 Din in bo krit z enako višino dohodkov.

Pri volitvah so bili izvoljeni v upravni odbor nadomestni člani in sicer ravatelj Pogačnik župan dr. Lipold in Puget, v nadzorni odbor dr. Gorisček, industrijski Pogačnik in dr. Scherbaum, v sporno komisijo pa grof Attens, inž. Wolf inž. Friedenau, dr. Pfrimmer, Puget in Ornik. Letna članarina je bila znižana za redne člane od 600 na 500, vpisnina pa od 300 na 200 Din. Članarina za izredne člane ostane ista kakor lani, le vpisnina je bila znižana od 150 na 100 Din.

Oh 10. pa se je pričel v posebni sobi kavarnе »Jadrana«

občni zbor mariborske okrožne strelske družine.

Otvoril ga je v navzočnosti izredno lepega števila članstva, zastopnikov Škola in Narodne obrane in oblastev agniti predsednik polkovnik g. Božo Putniković, ki je podal obširno predsedniško poročilo, iz katerega je razvidno vse veliko delo in napredovanje strelskega športa v severnem delu naše banovine. Predsednik je pozdravil vse navzočne, zlasti pa sreska načelnika dr. Inavica in Makarja in magistratnega svetnika dr. Rodiča.

Mariborsko strelsko okrožje je sprejelo lani 9 novih zveznih strelskih družin, ki so bile ustanovljene v raznih krajih na levem in desnem bregu Drave. Mariborsko okrožje šteje 21 zveznih družin z 841 člani. Lani je prenehala delovati samo ena družina, in sicer v Dogašah. Člani mariborske okrožne strelske družine so se lani udeležili v velikem številu splošnega državnega strelskega tekmovanja v Ljubljani, kjer je tekmovalo okrog 200 članov.

Tajniško poročilo je podal učitelj g. Mohor. Razen že navedenega je pokazal tudi pestro sliko o velikem organizacijskem delu, ki ga je izvršila družina v preteklem letu. O stanju blagajne je poročal g. Vršk.

Pri volitvah je bila izvoljena nova okrožna uprava, in sicer za predsednika polkovnik Putniković, za prvega podpredsednika dr. Marinič, za drugega podpredsednika polkovnik Petričič, za tajnika Reja, za zapisničarja Kaiser, za blagajnika Lovšin, za odbornike pa dr. Vauhnik, Bredan Pogačnik, Pintar, Fornazarič, glavni urednik Kasper, Vidmar in inž. Dračar ter za podružnice: za Ruše industrijski Pogačnik, za Slov. Bistrico dr. Pučnik, za Hotinjo vas g. Mejavšek, za Šmarjeto na Dravskem polju Samobor in za Svetino Berce. Na glavni skupščini Zveze strelskih družin v Ljubljani bosta strelsko družino mariborskega okrožja zastopala Putniković in Lovšin, namestnika Reja in Terčel.

Na predlog g. Reje je bila izrečena obema sreskima načelnikoma za podpiranje strelskega pokreta najtoplejša zahvala.

Vsak dan, prej ali pozneje k Slamiču grem s kumom. Tam pijeva — hej, to greje — čajček, krščen z rumom!

Tragična smrt gostilničarja

Štore, 19. februarja.

Včeraj je »Jutro« poročalo, da je gostilničar in posestnik g. Debelak Franc iz Štor izvršil samomor. Samomor pa je izključen. Nesrečnika je povozil 16. t. m. ob 17.45 tovorni vlak, ki je vozil iz Celja proti Sv. Juriju. Malo prej je sedel Debelak v gostilni v družbi nekaterih gostov in se razgovarjal z njimi v zelo dobrem razpoloženju. Nato je vzel čepico in šel iz gostilne, kakor je bila njegova navada, ker ni ostal dolgo na enem mestu.

Ko se je odpravil mimo vlaka, je železniški uslužbenec g. Jug ozvil, da je bil na progi nekdo povožen. Takoj se je ugotovilo, da je bil onesrečenec gostilničar Debelak.

Da bi bil Debelak skočil v samomorilnem namenu pod vlak, ni verjetno, ker ni imel za to nikakega povičja. Verjetno pa je, da je šel na progo, da pogleda pokvarjeno stremo, ki jo je nameraval popraviti. Hiša stoji tik ob železniškem trgu in je moral stopiti tja, ako si je hotel ogledati stremo.

Debelak je šel 74 let in je bil močno naglusen in tako ni čudno, da ni čul prihajajočega vlaka. Pokojniku tudi niso odrekli cerkvenega pogreba, ki se ga je udeležilo obilo občinstva in pokojnikovih prijateljev. Debelak je bil dober in spoštovan mož in skozi 7 let zvest naročnik »Jutra«. Bodi mu blag spomin!

Smrten padec v Ljubljano

Včeraj okrog poldneva je nasproti kavarne »Central« padel po nesreči v Ljubljano strojarski mojster Setničar in obležal mrtev

Ljubljana, 19. febr.

Na Sv. Petra nasipu se je danes malo pred poldnevom zgodila huda nesreča. V tistem času je stopal ob kavarni »Central« 43letni strojarski mojster Blaž Setničar, uslužben v Poljakovi tovarni in stanujoč na Sv. Petra cesti 78. Kaj je tam delal in kje je bil poprej, se ni dalo ugotoviti. Bil je menda nekoliko vinjen in ko se je približal robu Ljubljaničine struge, mu je na zasneženem terenu spodrsnilo, da je padel čez škarko v Ljubljano, kjer je zadel z glavo v tramovje. Prebil si je

lobanjo in obležal na licu mesta mrtev.

Na pomoč so očitvisi nesreče sicer poklicali reševalno postajo, ki je poslala na kraj nesreče avto, toda ta se je zopet vrnil, ker je bil ponesrečenec mrtev. Komisija, ki sta jo sestavljala gg. dr. Avramovič in Kek, je samo ugotovila dejansko stanje. Truplo ponesrečenega Setničarja so prepeljali nato v mrtvašnico k Sv. Krištofu. Pokojnik, ki je po nesrečnem naključju tako tragično končal svoje življenje, zapušča ženo in tri otroke.

Ljubljanska nedelja

Ljubljana, 19. februarja.

Današnja nedelja je bila precej neprijetna. V soboto je kazalo, da se bo vreme izpremenilo. Ponoči je res začelo snežiti, a zapadlo je le nekaj centimetrov suhega snega na žalost smučarjev, ki so se že veselili, da bodo v nedeljo prišli na svoji račun. Kljub temu je odšlo precej smučarjev v Bohinj in v Planico. V ostalem je potekla nedelja mirno in policijska kronika razen smrtni nesreče, o kateri poročamo na drugem mestu, ni za beležila pomembnejšega dogodka.

Črno-bela reduta

Na nekoliko neugoden dan se je v soboto v vseh prostorih Uniona vršila tradicionalna črno-bela reduta. Danes tudi tradicija ne pomaga mnogo, tudi tradicija se mora upogniti pred krizo, zaradi česar se ne smemo čuditi, da obisk letos ni bil tak kakor prejšnja leta. Zaradi »sportno-političnih« dogodkov zadnjega časa se tudi priprave niso vršile tako, kakor običajno. Pokroviteljica častnega damskega komiteja je bila soproga ministra ga. Anđi Kramerjeva.

Pa so prireditelji kljub temu lahko zadovoljni. V vselem razpoloženju se je zbrala v Unionu elitna ljubljanska družba, ki je vztrajala ob zvokih izvrstnega jazza Odeona do ranih jutranjih ur. Dvorana sama je bila v zmislu devize te redute črno, belo dekorirana ter je nudila zlasti z galerije prav lepo sliko, ki so jo še polepšale

črno-bele plesalke in plesalci. Prav f'n okus so pokazale razne maske in je razločno imelo precej hude posle, ko je moral prisoditi razpisana darila. Končno so se zedrnili na tale »pravdorek«: Kot najlepša dama je bila proglašena ga. Olga Reichova, gospodični Nahtigalova in Ljubica Zelenikova sta razsodišču najbolj ugajali kot par, prvo mesto skupin pa je romalo v provinco, v Kočevje. To skupino so sestavljali gospodični Elinor Romova in Helena Kressetova ter gospoda dr. Fran Mahar in Alojzij Kresse.

Najživahnije vrvenje se je zlasti po polnoči razvil v baru, ki so ga etablirali v prvem nadstropju in na odru, kjer je vrtljak razveseljeval razgrane množice.

Tatjanin večer

V soboto je priredila Zveza ruskih akademikov Aleksandrove univerze v Kazni pod pokroviteljstvom častnega damskega komiteja Tatjanin večer s pestrim koncertnim sporedom, pri katerem je sodeloval državni konservatorij. Kakor vsa druga leta je bil tudi letošnji program skrbno sestavljen. Tatjanin večer je kakor običajno privabil v Kazino mnogo različnega občinstva. Med drugim je postal prireditelj tudi divizijski general g. Cukavac s soprogo. Po koncertu se je ob zvokih Neeedotetovega jazzbnda razvila animirana zabava s plesom. Prireditelj je prav lepo uspel.

Bitka s cigani

Tolpa ciganov je napadla družbo kmetov — Eden mrtev in eden nevarno ranjen

Karlovac, 19. februarja.

V petek popoldne sta se sprla v Karlovcu v Riječki ulici cigan Miko Hudorović iz Velike Jelse in kmet Juraj Vinski iz Kučevica. Hudorović je namreč zahteval od Vinskega, naj mu plača ostanek kupnine za prodanega konja v znesku 100 dinarjev, a Vinski je trdil, da mu ni ničesar več dolžan. Nenadno pa je cigan udaril s palico po glavi Vinskega in mu vzel zavoj, v katerem so bili čevlji in nekaj drugih reči. Nato je cigan pobegnil. Vinski je nasilje prijavil policiji in krenil zatem z dvema tovarišema proti domu v Kučevico.

Ko so se pripeljali z vozom do Borlina, so naleteli na drhat ciganov, med katerimi je bil tudi Miko Hudorović. Juraj Vinski je zahteval od Mika, da mu vrne ugrabljeni zavoj, a Miko se je izgovarjal, da si ga je vzel za dolžnih 100 dinarjev. Vinski je tedaj stopil k ciganu in mu vzel zavoj. To je bil povod za splošno napad. Kakor zbesneli divjaki so planili cigani po trojici in zahtevali od nje denar. Miko Hudorović je zgrabil za vozno vago in začel tolči po kmetih. Čes: »Dajte denar, ali pa vas pobijemo!«

Kmetje so pobegnili na dvorišče Mija Baršića na Veliki Jelsi, a cigani so vdrlj za njimi. V samooobrambi so kmetje porabili deske, a jim je to malo pomagalo, ker je bilo ciganov dvakrat več. Miko je udaril Juraja Vinskega po glavi s tako silo, da se je nevrečnik zrušil na tla in obležal v mlaki krvi. Nato je pobesnelec navlail na Marka Vinskega in mu z enim udarcem z vozno vago razbil glavo.

V pretep so se vmešale tudi ciganke in ciganski otroci. L letni sin Miko Hudorovića je s korobačem tepel oba nezvesta poškodovanca, a ciganka Ljuba Hudorovičeva, ki je dobro znana karlovska policiji, je ranjenega Marka tolkla z desko po glavi. Naposled je Miko udaril z desko po glavi še Petra Vinskega, ki se je onesvestil.

Tedaj pa je nastopila policija, razorožila cigane in jih aretirala. Marko Vinski je bil prenešen v bolnišnico, kjer je kmalu izdihnil. Stanje Petra Vinskega pa je zelo resno.

50 letnica zaslužnega prosvetnega delavca

Te dni je naš Pavel Flere slavil svojo pedesetletnico. Običaj je, da se polstletnica ne praznuje preveč javno, vendar pa v tem primeru zahteva dolžnost, da se ga spomnimo. Vecina tovarišev meni zmotno, da je Flere štajarski rojak, v resnici pa je Ljubljanečan. Po dovršenih 50 letih je odšel na svoje prvo službeno mesto na Štajersko k Sv. Marku nize Ptula. Zefeno Štajersko je zapustil šele l. 1924. Bil je tedaj ptujski okrajni šolski nadzornik, a so ga postavili na položaj referenta za osnovno šolstvo v ministristvu prosvete. Zdal je načelnik proračunskega šolskega oddelka v prosvetnem ministristvu. Kot učitelj v vinorodnih krajih je absolvirjal l. 1908. sadjarsko-vinarski tečaj, da je lahko svojim soobčanom potem pomagal z nasveti in tudi praktično. Naiboli pa se je pokazal g. Flere kot pedagoški, zlasti se kot pedagoški pisatelj. Neumorno je pisal v »Popotniški« in bil nekaj časa celo njegov sourednik. L. 1919. pa ga je pričel urejati sam ter mu je dal 9 let smernice. Polagal je osnovo delovni šoli, ki jo je obhavalval v mnogih člankih.

Po ujedinenju so naši v šolstvu odločilni krogi načeli vprašanje, kako uvesti v jugoslovensko šolo načelo enotnosti. Flereja najdemo med najbolj vidnih delavci za duhovno unifikacijo mladih državljanov od Triglava do Vardarja. Sodeloval je tudi pri sestavi učnih načrtov in bil med onimi, ki so se potegovali za smiselno ureditev učiteljske izobrazbe in za ustanovitev višje pedagoške šole. Poglavje zase je Flere tovo književniško delovanje. Ni šolarske knjižnice, ki bi ne imela v svojem seznamu tudi Fleretovih mladinskih del. Je tudi sotrudnik »Zvončaka« in drugih mladinskih listov.

Flere se je ves čas vneto udeleževal tudi kot organizacijski delavec. Prej pri JUJ in zdaj v JUJ Ob 10letnem jubileju učiteljske stanovske organizacije je stopil na čelo prireditelnega odbora

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

V spomin velikega romanopisca



Vsako leto na dan smrti angleškega pisatelja Charlesa Dickensa nastopajo v Londonu pred gostilno George igralci v kostumih Dickensovih junakov v zgodovinsko vernih nošah svoje dobe

Predeli strahov

Znani etnolog in raziskovalec Afrike Leo Frobenius je te dni v nekem predavanju ponovil svojo teorijo, da se kultura širi in odmirja v krogu. Zadnje njegovo potovanje je veljalo Tripolitanijski, in sicer tistemu delu, ki je najbližji Sredozemskemu morju. K temu predelu pušče prištevajo tudi zelenico Fessan, čije najrodovitejši deli so spadali nekoč v južni okraj, ki je danes zasut s peskom.

V petih mesecih, ki jih je prebil Frobenius v teh krajih, je njegova odprava našla peče davnine, ki segajo v deveto tisočletje pred Herodovo dobo. Ljudje so imeli tedaj v teh krajih kipe krokodilov in nosorogov, ki merijo v dolžino 7, odnosno 10 m. To ozemlje, ki je bilo nekoč sijajno obljubeno, je danes popolnoma zapuščeno. Afričani ga imenujejo »predel strahov«. V cvetoči dobi je bilo tukaj ljudsko selišče, ki je šlo 7000 prebivalcev. Držalo pa se je le toliko časa, dokler je cvela kupčija s sužnji. Ko je prenehala, je tudi meo izgubilo svoj raison d'être in danes stoji na njegovem nekdanjem pomerju naselbina, ki šteje le še borih 200 duš. Frobenius je

pripovedoval, da se je morala njegova ekspedicijska boriti s silnimi pesčenimi viharji v predelih, ki so bili še pred 5000 leti močno poseljeni. Silovitost viharja je v teh krajih toliko, da se dvigne v zrak celo kamenje, ki ga vihar vrtni v kolobarjih. Ob takšnem času se kamele vlečejo na tla in se nočejo dvigniti, dokler ne mine nevarnost.

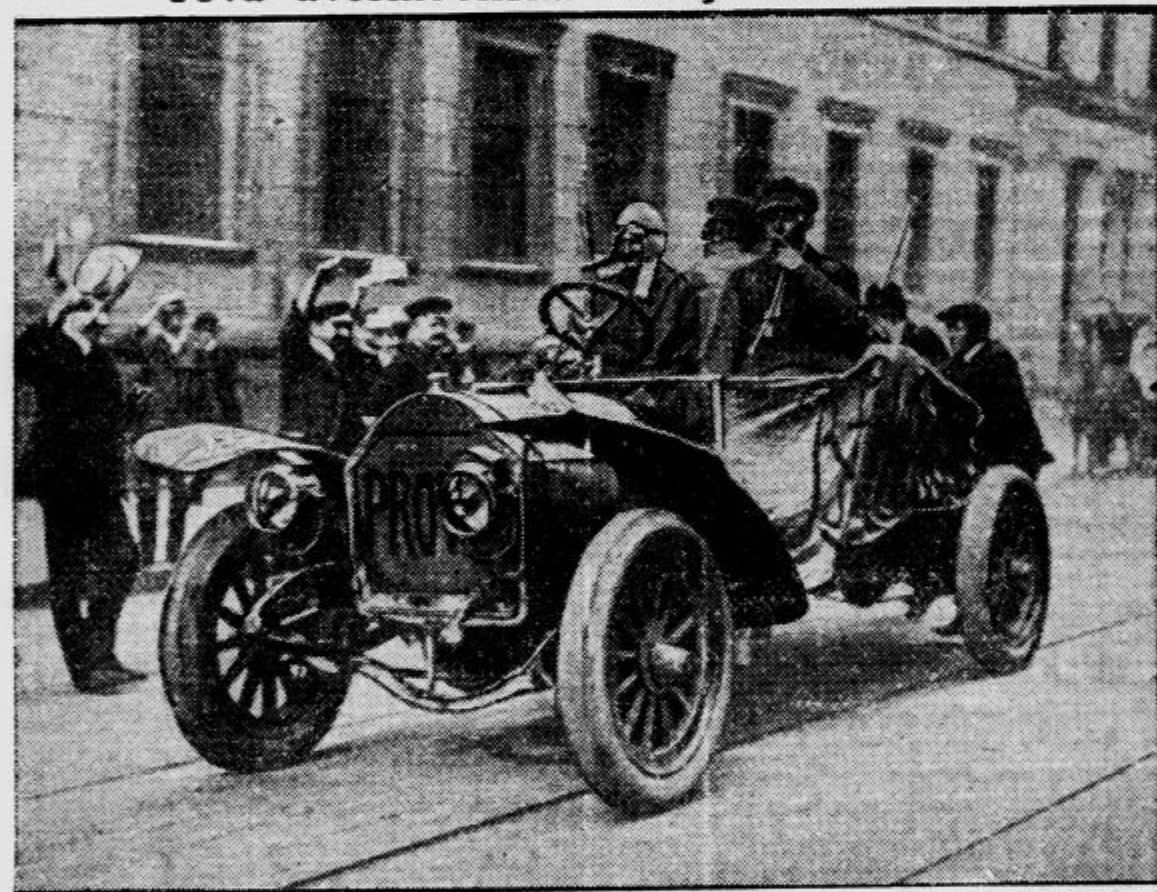
Poboj med cigani

V začetku tega tedna so se pri Noyonu v severni Franciji spopadli cigani, pripadniki raznih ciganskih tolpi, ki so se utaborili v bližini kraja. Sovražniki so se obdelovali s palicami, sekirami, noži in samokresi. Besneli so tako dolgo, dokler ni obležal na bojišču en mrtev, 25 mož pa življenjsko opasno ranjenih.

Železniška nesreča pri Moskvi

Na postaji Sortirovščina pri Moskvi sta trčila dva predmestna vlaka. Nekaj potnikov je bilo usmrtenih, nekaj ranjenih, vendar manjkajo podrobnosti, ker nočejo dati oblasti nikakega službenega pojasnila o katastrofi.

Prva avtomobilska vožnja okoli sveta



Letos pred 20 leti ob tem času je v New Yorku startalo 6 avtomobilov, ki so vožnjo okoli sveta. Prevozili so najprej ameriški kontinent, nato so se vkrcali na ladje, ki so jih prepeljali čez Tih ocean, potem pa so nadaljevali vožnjo skozi Sibirijo, Rusijo in Nemčijo do Pariza

Davek

Jakob Rutar je sam sedel v kuhinji za mizo, z levo roko si je podpiral lice, z oči mu je buljil v prazni, tihi prostor pred seboj. Žena je bila rekla, da gre obešati perilo na dvorščice. Pred njim na mizi je ležal komaj načeti hlebec rženega kruha, ob hlebcu se je svetil dolgi, široki kuhinjski nož, ki mu ga je bil pred leti napravil njegov brat, izgubljena duša brez poklica in brez profesije, ki se je tako čudno razumel na vse reči tega sveta. Jakob Rutar je strmel v prazni, mrzli zrak pred seboj in je v svojem sruzi tiho kiel. V vsej hiši ni bilo počenega groša in že ves dan ni imel cigarete v zobeh. Hudič jih naj vzame vse skupaj, si je mislil na tihem, prekleta baba ima prav gotovo skritih nekega kovačev, ampak mi neče priznati. Tako je slonel za mizo, gruntal, kaj bi se še dalo ukreniti na tem prekletem svetu, in je sproti obupaval. Od zunaj so prihajali glasovi zgodnjega popoldneva, otroci so kričali na ulici, pes je lajal nekje. Nobenega smisla nima vse skupaj, si je mislil Rutar, hudič naj vzame ves svet.

V veži so zaropotali koraki, potrkalo je na vratih.

»Napreje, je rekel Rutar in je klobuk z glave vrge po mizi. Stedilnik se je bil že zdavnaj ohladil, od kamenitih tal je dihala srep mraz.

Vstopil je sluga z občine, ta smešni, mali človek, ki se je na svojih krivih nogah valil okrog kakor majhen vinski sod in je bil zmerom malo pijan. S topega no-

su se mu je sinjerdeča barva v raztrganih krpah razlivala čez lica do ušes, mrk in slabe volje je vstopal po hišah in je povsod oddajal svoje slabe uradne pošte. Tu pa tam je prinesel tudi kakšno priznanje, kakšno majhno koncesijo, ampak on še dolgo ni bil eden tistih ljudi, da bi bil mogoč človek od njega kaj dobrega pričakovati.

Nataknil je snočnike na svoj sinjerdeči nos, razpil je svojo črno knjigo na mizi in je z oslinjenimi prsti izmotal list za Jakob Rutarja. Terjatev z davkarje, tisoč dve sto in še nekaj dinarjev in par, davek na osebo Jakoba Rutarja, ki nikdar ni služil vojske in ki mora zdaj za dneve svoje ga življenja, kar jih je prištedil na ta način, odkodovati državo. Plačljivo v osmih dneh, sicer sledi rubežen.

»Prekleto reče, je planil Jakob Rutar pokonci, »tukaj se pa že vse neha.«

Jaz ne morem nič za to, je odvrnil občinski sluga in je s prstom pokazal, kam naj se Rutar podpiše. »moja dolžnost je pač, da takšne pošte nosim po hišah. Ni, kar ne mislite, gospod Rutar, da delam z veseljem, kar počnem. Kdo drug bi bil na mojem mestu že zdavnaj pustil vse skupaj. Jaz si pa samo na ta način tešim dušo, da ga kdaj pa kdaj zvrnem kakšno četrt.«

Jakob Rutar je vzel list in je šel iskati ženo na dvorščice. Pomolil ji je papir pod nos in zaklel.

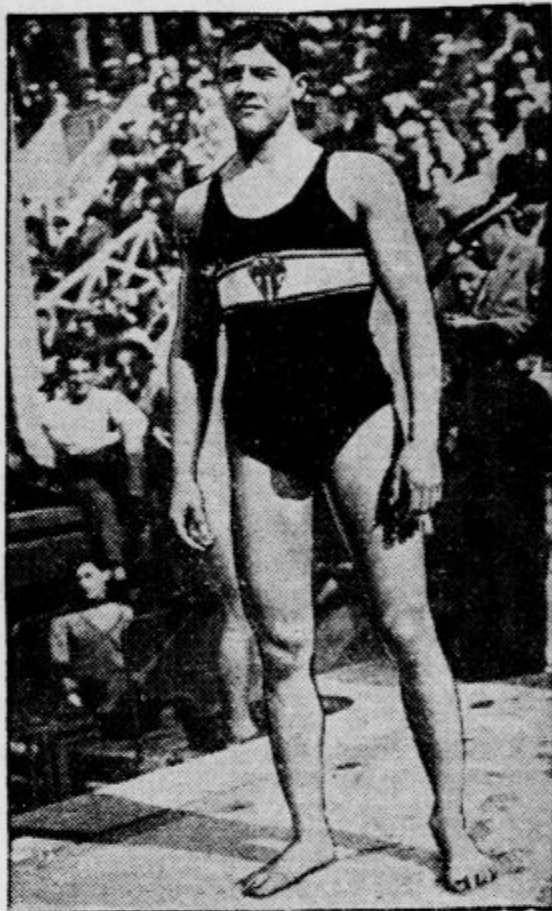
»Jezus, Marija, je krknila ona, »kaj bo pa zdaj?«

»Če bi imel kakšnega kovača, je rekel Rutar, »bi precej jutri šel razpravljati o

Ženska – oče štirih otrok

V občini Bohdan pri Jesini v Podkarpatski Rusiji živi neka 80 letna ženska, ki živi od svojih mladih let kot možka. Piše se Demeter Chomen. Kot mlado dekle se je v mladosti izselila iz Poljske in se je takoj oblekla v moško obleko, da bi si lažje služila kruh. Pred 60 leti si je ta ženska »možak« našel družico v osebi neke Hafije Matičukove. Stopila sta pred oltar ter postala zakonca. V tem »zakonu« sta živela osem let, potem je Hafija ostavila svojega »možka« in šla k pravemu moškemu, kateremu je rodila štiri otroke. Vse štiri so oblasti vpisale kot otroke Demetra Chomena, ki so postali po »očetu« poljski državljani. Šele zdaj, ko so otroci prosili za listine, ki naj bi izpričale njih pravo državljanstvo, se je izkazalo, da so otroci »očeta«, ki sploh ne more biti oče. Zato so jih vpisali nanovo kot otroke matere, ki je po vseh pravih čsl. državljanke. 80 letna ženska »Demeter Chomen« pa še vedno živi in služi pri nekem kmetu, kjer opravlja hlapčvska dela.

Dva nova svetovna rekorda



Francoški plavač Cartonnet je v zadnjem času izboljšal dva svetovna rekorda v prsnem plavanju na 100 in 200 m

Stražnik in fotograf



Nemška policija v Berlinu je zadnje čase opremila nekatere stražnike s fotografskimi aparati, s katerimi posnemajo posebno prizore pri nesrečah. Posnetki služijo pozneje pri razpravah kot dokazno gradivo

zadevi na davčni urad.«

Šla sta v hišo. Žena je iz dna košare za sveže perilo izkopala staro kuverto in izluščila iz nje skromen sveženj desetakov. Ta salamenska ženska je v resnici zmerom skrivala neke majhno zalogo denarja, da je prišla z njo na dan, kadar ji je voda začela teči v grlo. Jakob Rutar je skoraj brez besede vzel denar in je drugo jutro sedel na prvi vlak.

Cista resnica je bila, da Jakob Rutar nikdar ni služil vojske v uniformi, ampak resnica je bila tudi, da je bil leta 1914, po trjen k vojakom, pa je ostal doma samo zato, da bi še naprej vsak dan popisoval produkcijo v tovarni za čevlje, kakor je to počel že dolgo vrsto let, da bi popisoval vsak dan teh sto parov čevljev, ki so jih potem pošiljali v kasarne in na fronte, da bi vojaki imeli čimbolj čvrsto podlago v svoji obrambi domovine. Ne, puške ni nosil, bajoneta nikdar ni držal v zobeh, ampak daleč za fronto je prestradal in prebil marsikateri dan in je k sreči zmagi pripomogel po svojih skromnih močeh. Zdaj pa prihajajo s tem papirjem, zdaj, ko so mu življenje reducirali na pol in še skoraj na nič, zdaj naj iz svojega praznega žepa še nekaj malega pridene k svojim žrtvam.

Na davkarji je imel znanca, starega prijatelja iz gimnazijskih let, Martina Loboda. Z njim se boim pomenil, si je mislil, pa se bo že uredilo kako. Takšen hudič pa spet ne more biti, da bi mi na vsem lepem vrtil v kvartir in bi mi zapetčili še tistih nekaj čespej, ki jih imam.

Na davčnem uradu se mu povedalo, da je

Karneval v Cannesu



Ulično vrvenje v Cannesu, kjer ima pustno veselje še vedno pravilčno obeležje

Zmešnjave v naravi

Po grozotah svetovne vojne, po revolucionarnih in političnih zmedah povojne dobe in po gospodarski krizi kaže, da se začne tudi narava sama upirati na starem kontinentu. Že nekaj let sem so poletja podobna jeseni, zime pomladim, potresi čedaje češče obiskujejo evropsko celino, ki je bila med vsemi celinami doslej tega zla še najbolj prosta. V globinah zemlje nekaj vre, a tudi v ozračju ni vse v redu.

Sprva so hoteli razlagati klimatične anomalnosti z vplivom brezličnih valov, kakor med vojno z vplivom topovskih streliv. Te teorije so se izkazale za neuteme. Ijene. Znanost se nagiba bolj k razlagi, da

so vsega krive zloglasne sončne pege, ki so bile v zadnjih letih na svojem periodičnem vršku. A niti geologi in potresoslovci, ki proučujejo dogodke v zemeljski notranjosti, niti meteorologi, ki proučujejo ozračje, ne pojave, ne morejo dati zadovoljivih pojasnil za zmešnjave, ki se dogajajo v naravi. Edini so si le v tem, da napovedujejo dobo še hujših zmešnjav, nad katerimi človeška roka ne bo imela nobenega vpliva. A vendar po vsej priliki vendarle ne bo tako hudo, kakor napovedujejo tisti krivi preroki, ki so pod poraznim vtisom vse vojne in povojne zmešnjave začeli že govoriti o koncu sveta in sodnem dnevu!

Svinčena zrna v srcu

Na kliniki prof. Denka na Dunaju so nedavno operirali 15-letnega dečka, ki ga je po nesreči zadelo kakšnih 50 šiber. V srcu samem je bilo več ran, kakor tudi v pljučnih arterijah, v jetrih in vranici.

Vsako šibro so morali posebe izvleči iz telesa, srce so morali na več mestih zašiti. Štiri ure po operaciji srca in okolice so fantu odprli tudi trebuh in mu zašili jetra ter vranico. Operacija pa je sijajno uspela navzlic temu, da je šlo tu za res obupen primer, in deček je danes zdrav.

Še bolj čuden primer je imel dunajski primarij dr. Mayer iz bolnišnice v Lainzu.

Identifikacija umorjenke v italijanskem vlaku

Italijanski kriminalni policiji se je posrečilo identificirati damo, ki so jo našli mrtvo tik železniške proge Rim-Florenca. Žrtev se piše Rut Bassewitz in je hči bivšega državnega ministra v Coburgu-Gothi Hansa Bertolda v. Bassewitzu. Bilo ji je 32 let in je študirala arheologijo. V Rimu se je mudila zaradi nekih skušenj, z vlakom pa se je vračala v Florenco, kjer je stanovala v neki penziji. Kovčeg pokojnice je izginil, in baš to je sumljivo. Sprevednik je izjavil, da se je vozila potnica z listkom, ki ga ni dala po predpisih žigosati pred odhodom iz Rima. Zaradi tega ji je kontrolor odvzel vozovnico in ni izključeno, da si je dama, ki se je čutila s tem prizadeto ter je bila brez denarja, skušala pomagati s skokom iz vlaka, ko je vozil počasnije. Odskočila pa je najbrže tako nerodno, da je prišlo pod kolesa. Vendar tej verziji malo verjamemo, ker se zdi, da se je potnica primerila nesreči, ali pa je postala žrtev še neznanega zločinca.

Plaz grozi mestu

Mesteca Couillet v bližini Charleroiu in sosednje naselbine ograja zadnje dni hud zemeljski plaz, ki se trga z vencev okoliških hribov. Nevarnost grozi, da bo plaz,

če ga poprej ne ustavijo, zasul del mesta in sosednih vasi. Sprito te nevarnosti je župan izdal ukaz, da se morajo zapreti vse ceste in dohodi v mesto. Več tisoč prebivalcev se je moralo umakniti iz svojih bivališč. Za silo so jih spravili v barake, kjer čakajo nadaljnje usode.

Velikopotezna tatvina

V Londonu se je izvršila predrzna tatvina, pri kateri so tatovi odnesli nič manj nego 18.000 parov čevljev v vrednosti 4000 funtov. Voznik tovornega avta, v katerem so bili ti čevlji, se je šel okrepčat v neko kavarno in je vozilo pustil na cesti. Ko se je vrnil, ni bilo avta nikjer več. Našli so ga nekoliko ur pozneje na drugem koncu mesta — praznega.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sezite takoj po staro preizkušeno »Franz Josefov« grenčico. Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefov« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefov« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

dič v življenju, samo revolverja ti ne da v roke, da bi na kratko opravil z vsem skupaj.

Krčma je bila pusta in prazna, v kotu je stal stari, tihi, najbrž pokvarjen avtomat. Nobenega lepšega prostora bi si človek ne mogel želei, da bi si kroglo pogljal v sence. Krčmarice celo neskončno večnost ni bilo ondkoder.

Ko je nazadnje prišla, se je topla klobasa kadila s krožnika. Jakob Rutar ni rekel nič — ampak nobena reč na svetu mu ni bila tako zopna kakor topla klobasa. Brez besede je nož in vilice vzel v roke, razrezal jo je na drobne koščke in jo na št. roko pričel hladiti po krožniku. Gledal je na uro, srebal po malem vino in čakal. Nobene večje svinjarije ni na svetu, si je mislil, kakor da zopnost nikdar ne pride ena sama nad človeka, temveč jih je zmerom sto.

Popil je vino, pogoltal je napol toplo klobaso. Popoldanski vlak je bil skoraj prazen. Slonel je sam v kupeju, gruntal je vso to žalostno smešno reč. Med monotonim ropotom koles mu je zmerom iznova prihajala misel, da bi čisto na kratko končal vso komedijo. Potem je prišel konduktar, prečipnil mu je karto.

Jakob Rutar je stopil k oknu in je gledal, kako telegrafski drogovji beže mimo vlaka.

»Sicer pa kaj mi mara, si je mislil na zadnje, »pa naj pridejo z rubežni, če hočejo. Kakšna sramota pa je še to dandanes? Danes ali jutri itak pojde na boben ves svet.«

L. Mrzel

Sportna nedelja

SK Primorje v nacionalni ligi

Ker je moštvo Primorja zmagalo tudi v drugi kvalifikacijski tekmi in doseglo skupni rezultat 5:3, bo zastopalo slovenski nogomet v državnem prvenstvu — Hud poraz ilirijanskega hokej moštva — Joško Janša (Ilirija) državni smučarski prvak

Naposled je tudi ta nepriljetna zaveza za nami. Nepriljetnost se je poostila sicer se le prav v zadnjih fazah današnje igre, bila pa je že od vsega početka na dani, kajti vsakomur je moralo biti jasno, da se bo v danih okoliščinah borba razvijala ostro. Prva tekma je potekla gladko, ker je bila organizacija tekme dobra in ker je bil sodnik dorasle nalogi. Danes je sicer rediteljstvo in kar je z njim v zvezi bilo na mestu, in to je še prava sreča, ker je sodnik bil zelo šibek in se je v glavnem po njegovi krivdi pretvorila borba v bitko.

Primorje je odločilo obe igri s po enim golom razliko v svojo korist in s tem pridobilo kvalifikacijo, da zastopa slovenski nogomet v državni ligi. Ze tesna rezultata kaže, da prav za prav ni posebne razlike v kakovosti obeh moštov in da je usoda moštva, ki mu je preprečeno avanziranje v višji razred, do gotove meje bridko krivična. Priznati pa je treba, da se je moštvo črno-belih preloilo z bolj žilavo energijo in z rahlo tehnično premočjo, kar je oboje kolikor toliko pravično izraženo v obeh tesnih zmagah.

Stopamo torej v novo ero ljubljanskega in slovenskega nogometa, v kateri bomo sicer pogrešali domače sderbyje, zato pa bomo gledali v ljubljani niz močnih nogometnih tekem, v katerih bodo nastopila vsa najmočnejša jugoslovenska moštva.

Primorje : Ilirija 3:2 (3:1)

Druga tekma se je vršila pod zelo neugodnimi okolnostmi. To velja predvsem za teren, ki ni mogel biti slabši: na zmazani podlagi je bilo nekaj centimetrov lepljivega blata, tako da se je žoga že po par minutah pretvorila v težko blatno kepo, ki je do konca onemogočala precizno igro. Blato je poleg tega prispevalo svoje, da je bil tudi sodnik zelo netočen v uporabi pisčalke, ker se mu menda ni ljubilo g. ziti po globokem blatu. Tako je marsikatero stvar napačno presodil, in ker tudi ni pokazal potrebne energije ob pravem času, mu je igra počasi zdrla iz rok in na igrišču je zavladala strast.

Prvi polčas je potekel v napeti borbi, napetost je bila še potencirana, ko je Ilirija že v prvih minutah nadoknadila mali minus, s katerim je šla v borbo. Po Pfeiferjevem uvodnem голу je bila situacija postavljena na remis, in ker se je to zgodilo na samem začetku igre, sta imeli prav za prav obe moštvi enake izgledne na uspeh. Počasi pa se je začela uveljavljati čedalje bolj rahla premoč Primorja, ki je s krepkim ozadjem in s premišljenjo igro v napadu do polčasa utegnilo s tremi goli tudi na zunanje efektivno izraziti plus, ki ga je imelo v igri. Ta čas je bila borba žilava, tempo forsiran, obojestranski napori vehementni, pri vsem pa se je gibala igra v dovoljenih sportnih mejah. Šele po drugem голу za Primorje je igra za čas zastala, izgubila je na svoji prvotni silovitosti in napetosti in je proti koncu že močno pojmanila. V predzadnji minuti prvega polčasa je Erman težen blesiran zapustil igrišče, vendar pa je v drugem polčaju igral.

Začetkom drugega polčasa je sodnik iz nedolžnega običajnega trčenja med Slamičem in Lucetom izkonstruiral resnejšo afero in jo zaključil z odstranitvijo obeh igralcev. Novih igralcev. Objektivno vzeto efekt ni bil, čeprav numerično v ravnotežju, tudi po svojem efektu za obe strani enak. Kajti Slamič pomeni za črno-belo neprimerno več ko Luce za belo-zelene, posebno še v takem terenu. Sočan na Slamičevem mestu ni bil mogel, to je ilirijanski napad tudi spretno izkoristil in je poslej igral prvo vjolino na igrišču. Nenadoma so vzrasle ilirijanske velike šanse, tudi občinstvo je bilo silneje pritiskati, v igro je zašla nervoza, sodnik je odpovedal, in zgodilo se je: igra je postajala vse ostrejša in surova, nelepa, naravnost odurna. Mnogum je odleglo, ko je sodnik odpisal.

Primorje je po igri prvega polčasa zmago zashizilo. Spodetka se je sicer dala obramba zopet presenetiti, toda četrtna silovita ilirijanska ofenziva jo je postavila na težjo preizkušnjo. Počasi pa so začeli prihajati bolj do veljave fizično močnejši igralci in je v tem bilo Primorje mnogo na boljšem, ker je imela prav na najvažnejšem mestu srednjega krila v Slamiču, ki ko krepkega igrača, ki je vse bolj dominiral na igrišču. S primerno podporo stranskih krilcev je držal vse ilirijanski napad v šahu in premišljeno podpiral lasten napad. Ta je bil v celoti daleko močnejši od ilirijanskega in je do odkritve moštva funkcionalni kot jaka, opasna formacija. Predvsem je bil opasen po svojih težkih kombinacijah, ki so mnogo zapo-plevale nasprotno obrambo. Delal je enako dobro po krilih kot po sredi, edini Luce ni mogel do konca vstric zaradi telesne šib. kosti. Zelo dober je bil po svoji pripravljenosti in nesebičnosti igri Franci, Erman se vedno nevaren realizator, pa tudi v polju koristen, od kril je bil prodornejši Uršič, toda tudi Hassi je produciral pametno igro, zlasti v bližini nasprotnikovega gola. Obramba Primorja je bila zanesljiv steber moštva, Starec dober, od branilcev Jug po svoji mirni igri zanesljivejši od Sable. Ta je sicer taktičneje igral, ne razpolaga pa s takim odbojnim udarcem kot njegov tovariš — in je zakrivil oba gola.

Ilirija je postavila v boj neobičajno enajstoric. Zlasti dve mesti sta imeli malo nenavadno zasedbo: Doberlet kot vratar in Svetic na desnem krilu. Poskus z Doberletom je moč, da se nekam uspel, saj je Doberlet par stvari ubranil z naravnost rutinirano spretnostjo, tretji gol pa gre močno na njegov račun. Svetic na krilu pa se ni kaj prida obnesel. Sicer so se tudi pri Iliriji predvsem uveljavili močnejši igralci. Tako sta bila oba stranska krilca tekoma igre uspešnejša nego njuna na- sprotna tovariša, ker pa je srednji krilec Vardič po začetnih fazah precej opešal, ni srednja vrsta Ilirije pozneje niti z daleka prišla do take veljave kot primorjanska. Šele po Slamičevi izločitvi se je ponovno močno afirmirala in je ves drugi polčas

daleko nadkriljevala nasprotno srednjo vrsto. Napad je bil pri belo-zelenih tudi ne glede na desno krilo malo srečno sestavljen. Luce ni utegnil povežati obeh strani in je bil sploh šibek. Najnevarnejši je v ilirijanskem napadu še vedno Pfeifer. Košak je v levi zvezi prišel precej do veljave. Napad je igral v drugem polčaju zopet v spremenjeni formaciji, na desno je šel maroder Golobček in je bil kljub ble. suri nevarnejši od svojega prednika. Ožja obramba je tokrat imela mnogo manj polsa kot zadnjič, in ga je tudi mnogo manj uspešno absolvirala.

Primorje: Starec—Sable, Vinko—Sočan, Slamič, Pišek II—Hassi, Erman, Luce, Franci, Uršič.

Ilirija: Doberlet—Jančič, Berglez—Belak, Vardič, Golobček—Svetic, Sandi, Luce, Košak, Pfeifer.

Uvodoma se je obavila slovesnost Slamičeve tristoletke tekme za Primorje. Predsednik g. Sancin je v imenu kluba poklonil jubilaru primerno priložnostno darilo. Slamiču so čestitali vsi igrači. Že po prvih minutah pa so začeli siloviti napadi I. v 4. minuti je uspešno Pfeiferju prevariti Sable, Starec je v startu prekratkil in I. vodi z 1:0. V 13. min. izenači Erman s krasi- nim volleyem. 1:1. Zdjaj je P. vedno bolj v napadu, mimogrede uprizori tudi I. po Pfeiferju ekskurzijo v nasprotno polje. P. pa si ustvari samo dve veliki šansi. V 26. minuti dodaja Sočan Ježu, ki predižič Uršiču, ki si tudi malo pomaga z roko, ali sodnik ga ne prekine in v zanosnem poletu zabije drugi gol za P. Igra po tem dogodoku malo poneha, na obeh straneh se že javlja izčrpanost. V 38. minuti je Uršič v ugodni poziciji in doda Ermanu, ki podaljša v mrežo, 3:1 za P. Po dveh minutah tr. čita Hassi in Golobček in ta gre do konca polčasa ven.

V drugem polčaju pride do nekkih prepirov in končno intermezzo Slamič—Luce. Takoj po Slamičevem odhodu je I. v močnem napadu. V nadaljnjem par kotov za I. V 22. minuti je dosežen I kot, ki ga strelja Pfeifer. Starec odbije v isto smer nazaj in Pfeiferjev ponovni center zaokre- ne Sable v gol 3:2 za P. Igra je že izgu- bila svojo lepoto in se razvija v zna- menjno medsebojnih obračunavanj. Šele proti koncu se P. osvobodilo nekoliko od pri- tiska in tik pred samim koncem izključi sodnik se Uršiča.

Sodniško funkcijo je opravil g. Mikuličič iz Zagreba. Njegovi objektivnosti gotovo ni oporekali, ali mož ni bil dorasle taki borbi. V presoji foulov zelo slab ni do, umel psihološkega momenta situacije. Iz- ključitve so bile preenergične mere ob ne- pravem času, mnogo težjih pregreškov ni kaznoval niti z opomini. Skratka: igra se mu je izmuznila iz rok.

Občinstva je bilo do 1500

Nogometni turnir v korist pomožne akcije

Maribor, 19. februarja.

Z današnjim turnirjem so tudi nogomet- taši prispevali k pomožni akciji za brez- poselne in siromake. Podčrtati je treba zla- sti disciplino vseh moštov, ki so nastopila kompletna in dokazala, da se zavedajo dolžnosti poidevcev napram skupnosti. S finančnim uspehom smo lahko zadovoljni, zlasti če upoštevamo, da publika pozimi ni vajena hoditi na sportne prostore. Na drugi strani je bila to pripravna prilika za potreben trening. Pri vseh moštvih je bilo namreč opaziti pomanjkanje trenin- ga. Zato tekmovalnja niso bila na običaj- ni višini. V smislu propagandije so trdale tekme vsaka po 20 minut. Rezultat tek- movanj je bil naslednji:

Rapid — Maribor 1:0.

Precej izenačena igra. Rapid je nastopil v običajni postavi, dočim je Maribor pos- kusil nove moči. Edini gol je v 6. min. zabil Venko. Sodil je g. Nemeč.

Železničar : Svoboda 2:0.

Svobodasi so se krepko branili, vendar proti rutiniranemu nasprotniku niso mogli uspeti.

Rapid : Svoboda 1:0.

Rapid se ni posebno trudil, da odloči tek- mo v svojo korist. Sodil je g. Bizjak.

Maribor : Železničar 1:1.

Vodstvo je sicer doseglo železničar v 11. min., v 14. pa je Maribor izenačil. Kljub obojestranskim naporom se ni posrečilo nobeni strani zmagati. Sodil je g. Mohor- ko.

Maribor : Svoboda 1:0.

Maribor je bil v vidni premoči, ni pa znal številnih pozicij izkoristiti. Edini gol je padel iz ilmetrovke. Sodil je g. Ska- dar.

Rapid : Železničar 1:0.

Ta tekma je bila najbolj zanimiva, žal pa tudi najbolj ostra. Gol je zabil v 18. mi- nuti Venko. Sodil je g. Vesnancr. Končni placement je naslednji:

Rapid si je pridobil prvo mesto in kras- ni polkal znane sportne trgovine Divjak. Drugi so Železničarji, tretji Maribor, četr- ta Svoboda.

Ostale nogometne tekme

BEOGRAD: BSK : BASK 3:1 (2:1).

ZAGREB: V soboto Hašk : Concordia 4:0.

SUBOTICA: Jugoslavija : Djak 4:2.

PRAGA: Sparta : Bohemians 2:2, Slavia : Viktoria Žižkov 1:1.

DUNAJ: Pokalne, Austria : Rapid 6:4.

WAC : Admira 5:2, Hakoah : Libertas 1:0, Wacker : Welsee Elf 6:0, Sport- klub : Shell 3:2.

LINZ: Sportvereinigung Urfaar : Sk Pl. zen 6:4.

BUDIMPEŠTA: III. okraj : Budai 6:1, Nemzeti : Somogy 2:1, Upest : Kis- pest 9:1, Hungaria : Attila 3:2, Szeged : Ferencvaros 4:1.

BELFAST: Amatersko prvenstvo. Iraka : Anglija 4:3.

LONDON: Francoska vojska : angleška vojska 4:1.

KAC (Celovec) : Ilirija 15:0 (7:0, 5:0, 3:0)

Kdor je računal, da se bo Ilirija za lan- ski poraz Celovčanom revanžirala ali vsaj dosegla mnogo boljši rezultat, se je pre- varal. Gostje so postavili v boj odlično moštvo, ki je zaigralo mnogo boljše kakor lani. Prekašali so domače v vsakem pogledu, prav posebno pa v skupni igri in tak- tiki. Napad je odlično kombiniral in so bili skoro vsi goli ple smotnih skupnih akcij, dočim so ilirijanski napadalcii igrali na lastno pest in je vsak igrač nalelel na strnjeno obrambo gostov, skozi katero je bil vsak predor nemogoč. Visok poraz gre predvsem na račun nemogočega rezervne- ga vratarja Ilirije. Z Gorsetom v голу, ki je pri vojakih in ni dobil dopusta za tek- mo, bi bil poraz najmanj za polovico manjši in je zaradi skrajno slabega vratarja tekma zelo zgubila na zanimivosti. Tudi ostali igrači niso dosegli forme kot v tekmi z Beljancani. Očividno so bili de- primirani, ker njihov vratar ni držal no- benega strela. Zmaga gostov je bila vse- kakor zaslužena, čeprav je rezultat pre- visoko izražen.

KAC je nastopil v postavi Nusser R., Nusser E., Hochmüller, Egger, Eggenber- ger, Raunegger, zamene Kascher, Stertin, Scherlauer. Najboljši del moštva je bil na- pad, zlasti Eggenberger, ki je prekašal ce- lo olimpijona Eggerja. Tudi zamene ni- so prav nič zaostajale. Prekašali so do- mače zlasti v hitrosti ter so vse napade izvedli bliskovito in tehnično dovršeno.

Ilirija v postavi Tonči, Kacič, Lejka, Rudi Lombar, Bervar, zameni Zelenodol- ski in Pavletič, ni dala tega, kar se je pri- čakovalo. Moštvo kot celota ni zadovo- ljilo, posamezniki so se sicer trudili, ven- dar poraza niso mogli preprečiti. Se naj- bolj je zadovoljil Kacič, dobre momente sta imela tudi Lombar in Lejka. Napad bi lahko zabil kakšen gol, je pa preveč oklevaj Strelci so bili premečki in so po- stali sigurni plen odličnega vratarja gostov.

Igra ni bila enostranska, kakor bi člo- vek sodil po rezultatu. Celovčani so bili sicer v premoči, vendar je držala Ilirija igro popolnoma odprto. Moštvo je pred- vsem klonilo, ker je že v prvih minutah prejelo štiri gole, ki bi jih povprečen vratar moral obraniti. V tem delu igre so se zlasti odlikovali Egger, Eggenberger, Rau- negger in Stertin. V drugi tretjini je do- mače moštvo zaigralo nekoliko boljše, to- da slab vratar je pokvaril vse. V zadnjem delu igre je bila Ilirija pogosto v napadu. Rudi in Lombar sta oddala več lepih stre- lov, toda Nusser je držal vse.

Tekmo je zadovoljivo sodil g. Vodišek. Gledalcev je bilo okoli 400.

Državno smučarsko prvenstvo

Delnice, 19. februarja. Danes se je vršil smučarski tek na 30 km za prvenstvo Ju- goslavije in prvenstvo zagrebškega zimsko- sportnega podsaveza. Tekmi je prisostvo- valo 800 gledalcev. Od prijavljenih 59 tek- movalcev je startalo 53, od katerih je 38 prišlo na cilj.

Slovenski smučarski sport more zabele- ziti zopet lep uspeh. Prvenstvo Jugoslavije si je z lahkoto priboril Joško Janša (Ilirija), tudi drugi ostali naši tekmovalci so se dobro odrezali.

Podrobni rezultati so bili: 1. Joško Jan- ša (Ilirija) 2:26.11, 2. Alojzij Klančnik (Dovje-Mojstrana) 2:41.39, 3. Rudolf Zin- gerlin (Maraton) 2:42.15, 4. Miha Malnerič (Sokol Delnice) 2:49.16, 5. Vlado Milo- šević (Runolist) 2:53.08, 6. Matija Zezele (Goranin Delnice) 2:53.12, 7. Matjan To- mac (Goranin) 2:54.04, 8. Ivan Lenac (Go- ranin) 2:54.35, 9. Fran Pintar (Železničar Maribor) 2:57.38, 10. Josip Malnerič (So- kol Delnice) 2:57.45, 11. Anton Kajfež (So- kol Delnice) 3:02.33, 12. Nikola Malnerič (Sokol Delnice) 3:03.38.

Službeno iz LHP. Seja upravnega odbora danes ob 18.30 v damskem salonu kavarne »Emonac«. Novozvoljeni odborniki Junc Maša, Jenko Val, Doberlet M. naj seji si- gurno prisostvojujejo.

SK Grafika. Zaradi verifikacije naj se zglasijo danes ob 19. v društvenih prostorih Tisler, Pipan, Zagar Josip. Princso naj e seboj dve sliki. Vabita se tudi gg. Brumem in Plevelj.

ASK Primorje (nogometna sekcija): Se- ja sekcijekega odbora danes ob 20. v go- stilini Cinkole.

Upravni odbor ŽSK Hermesa sporoča, da je umrl oče igrača Pleša. Pogreb bo dan- es ob 16. in se pozivlje članstvo, da se ga polnoštevilno udeležijo.

Narodno gledališče

DRAMA.

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 20. febr.: Zaprt.

Torek, 21. febr.: Zaprt.

V letošnji repertoar se spet uvrsti Nu- šičeva izvrstna komedija Gospa ministri- ca v režiji g. Lipaha. Prva predstava bo v sredo za red Sredo. — Pastirček Peter in kralj Britantini je naslov nov mladini- ski igri, katere premijera je bila včeraj. Igrica je izredno zabavna in se je mladini na mah priklopila. Ponovi se v četrek popoldne ob 17. po znižanih dramskih ce- nah, na kar prav posebno opozarjamo starše in mladino.

Opera.

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek, 20. febr.: Zaprt.

Torek, 21. febr.: Morana. Red A.

Repriza Gotovčeve opere Morana bo v torek za red A. — Znameniti ruski baritonist Baklanov bo gostoval ob koncu te- kočega tedna v vlogi Mefista v operi »Faust«. Izven abonmaja. — Vei člani opernega ansambla imajo te dni polno de- la. Pripravljajo z največjo vnemo novo iz- virno delo opereto »Blekiči svone«. Za ka- tero je napisal glasbo znani naš umetnik profesor Saša Šantel. Premijera bo ta te- den.

Varstvo zdravja prebivalcev Ljubljane

Ljubljana, 17. februarja.

Poročilo mestnega fizikata o zdravstveni statistiki, o splošnem zdravstvenem stanju, higijenskih napravah in splošno o delova- nju fizikata v preteklem letu navaja, da vrši uradno zdravstveno delo v Ljubljani pet zdravnikov z mestnim fizikom dr. Ma- vricijem Rusom na čelu. Pisarniško delo sta opravljali dve uradniški moči in po- možna uradnica. Mestnemu fizikatu je do- deljena zaščitna sestra, trije služitelji, od katerih sta dva izvežbana desinfektorja, in en delavec.

V preteklem letu se je rodilo v Ljublja- ni 2161 otrok, včevši 73 mrtvorojenih. Za- konskih nujorojenčkov je bilo 1853, neza- konskih 308, od vsega 1076 dečkov in 1012 deklic. Vpoštevaajo le otroke domačinov odpade na tisoč prebivalcev 14.1 rojstev. Izmed stalno v Ljubljani bivajočih prebi- valcev je umrlo 630 oseb, od teh 347 mo- ških in 333 žensk. Umrljivost Ljubljancov je bila torej 11.3 na tisoč prebivalcev. Število rojstev v Ljubljani tako še vedno znatno presega umrljivost. Ljubljanci dosežejo razmeroma visoko starost, umr- livost otrok pa je relativno na nizki stop- nji. Porok je bilo lani 641 ali 10.2 na tisoč prebivalcev, znatno manj kakor predlan- skim.

Tuberkuloza je zahtevala v preteklem letu 66 smrtnih žrtve (34 moških in 32 žensk) oseb. Število pada, vendar je pričakovati še izdatnejšega znižanja, ko izginejo ne- higijenska, prenapolnjena zasilna stanova- nja, ko preneha brezposelnost ter se iz- boljša obča prehrana. Boj proti tuberku- lozi je v Ljubljani že dokaj organiziran, imamo tudi protituberkulozni dispanzer, kjer je bilo 1429 pregledov in 594 posve- tovanj. Za rakom je umrlo lani 20 moških in 30 žensk. Desinficiranih je bilo 142 pro- storov. Pod nadzorstvom mestne šolske poliklinike je bilo 4100 učencev in učenk.

Mestni zdravniki so se udeležili vseh stavnih, obrtnih, parcelacijskih in drugih komisijjskih ogledov. V primerih nenadnih nezdov, obolenj in požarov so v vsakem dnevnem času nudili potrebno pomoč. Ob prilikah velikih slovesnosti so organizira- li pomožne reševalne stanice s sodelova- njem samaritanske organizacije Rdečega križa. Delo mestnih zdravnikov v ambu- latoriju za nepremožne se je zaradi velike brezposelnosti in obubožanja zelo pomno- žilo.

Več let ponavljaj mestni fizikat nujno za- htevo po gradbi nove infektiske bolnice. Bivša mestna zasilna bolnica za nalezljive bolezni ne ustreza več niti v stavbenem niti v higienskem oziru svojemu namenu in se tudi že nekaj let ne uporablja. Javnih kopalšč ima Ljubljana za enkrat dovolj. Splošna čistota pridobiva zadnja leta mno- go z znatnim povečanjem površine tlako- vanih cest in trgov. V ozki zvezi z delom mestnega fizikata je bilo delo socialno po- litičnega oddelka in pa tržnega nadzorstva, katerima tudi načeluje mestni fizik. Za so- delovanje s sokolskimi in sportnimi dru- štvi in njim v pomoč pri nadzorstvu spor- tnih in otroških igrišč je bilo sklenjeno, da se osnuje pri mestnem fizikatu sportna zdravniška posvetovalnica.

Kino

Danes ob 14. zadnjikrat »Divne lazi Ni- ne Petrovne«. Vse prijatelje krasnih filmov opozarjamo, da predvaja ZKD najlepši film z Brigito Helmovo »Divne lazi Nine Pe- trovne« danes zadnjikrat ob 14. v prostori- h Elitnega kina Matice. Film se predvaja to pot kot zvočni film in nepravi na gle- daica še večji vtis.

Iz akvaristove torbe

O Vesni in pršici

Tekoči teden je po nekem pogovoru zelo vreden in pomemben, kajti vs. Matija po- gleda 24. t. m. z nebes na našo premični- co. Blagor nam, če bo videl obilno ledu, ker Matija led razbija. Žal, ima tudi to lastnost, da led naredi, če ga na dan nje- govega godu ni. Upajmo, da ga bo našel, ker nam pošlje o temu primeru zalo devic- o z zeleno vejico v roki in z vencem, spletenim iz zvoncev, vijolic in jegličev, na glavič, pošlje nam devico Vesno. Led in sneg stajata, živalce se zdramijo, ko- reninice v zemlji se prebude, nežni lističi silijo iz zemlje, popki na drevesih se odpi- rajo — vstajenje je v prirodi. V tem času splovajo ribice iz svojih zavetišč, hrošči in polži zapuste blato, rastline v vodi oze- lene kar čež noč v zadovoljstvo vseh lju- bitelejev prirode, zlasti akvaristov, ki imajo pomladi dovolj posla. Tu je treba urediti ribogojnico, obnoviti zemljo, pesek, rastli- ne, drugod so ribice dorasle, spustiti jih moramo in vloviti manjše; nekeje so se za- redile alge, nekeje tubifeksi; v mnogih akvarijih so se čez zimo v toplejši vodi razmnožile rastline, ki jih bo treba raz- redčiti.

V domačem akvariju s pisano družbo so mi prezimile ribice iz slovenskih voda in trije gosti iz Dunava. Gosti so bili okun- črnovka in činklja, vsi Beograščani, iz na- ših voda pa poleg drugih črnovke, androge, rdečcerke, bilstavec in ploščič. To pisano družbo so dopolnili hrošči, stenece, polži in školjke. Ribice iz naših voda sem ujel lani v polju v nežni mladosti (1—1½ cm dol- ge), ko je hudo razlikovati poudine vrste. Žal mi je, da ne vem točno, kje sem ujel ploščiča (Abramis brama L.), ki je v naših vodah bolj redka riba. Odlikuje se z dolgo podrepno plavutjo in močno izbočenim ži- votom. V začetku, ko je meril 1½ cm, ga nisem natanko pogledal in ga zamenjal z zeleniko; ko je pa v septembru dorasel na 3 cm, sem šele opazil slinčnost s črnovko (Abramis sapa Pall), ki spada tudi med ploščiče. Bil sem kajpada prijetno izena- đen in domnevam, da se je izkabalci plo- ščič iz jajčka v nekem z Ljubljano pove- zanim barjerem v vrhniški ali pa v borov- niški kotlini. Sicer so pa ploščiči ribe dol- njege toka, prihajajo pa po Savi tudi v naše vode. Silno zanimiv je okun (Acerina cernua L.). V prirodi prespi zimo v blatu. Tudi v akvariju se je držal tega vrojenega mu običaja in si polskal v goščavi skriva- lišče. V decembru in januarju sem ga mo- ral vsakega dne zdramiti z letvico, nato pa je šele popadel kos nastrganega mesa ali pa živega deželvika. Po obedu se je takoj vrnil nazaj v skrivališče in dremal, proti večeru se je pa izprejelah. Vzmemirjal ga je samo pedirki, ki se je začel šeniti v januarju in ki je tudi okuna nadlegoval s

svojiimi oblaki. Sicer ga je ta vedno z ener- gičnem sunkom pogнал, kar pa ni nič za- leglo, kajti še zmeraj prihaja pedirki v svoji raztresenosti k oknu, ker išče sami- co, ki se mu vedno umika. Bržkone hoče preložit svatbo na čas po postu. Kakor ribe tako so se tudi ostale živali odrekle zimskemu snu, kajti temperatura ni padla izpod 14° C. Izgub ni bilo, ker je vladala majka snaga, ki ne dopušta nikakih obo- levanj.

Sedaj o pršici. Pri akvariranju v po- letnih mesecih opazimo v mrežici čisto majcene rdeče premikajoče se kroglice. Ko- jih zajamemo s čašo, vidimo, da so to rdeče vodne pršice. Imajo deset nožic in se hranijo z majcenimi živalcami. Neka- tere vrste odlagajo jajčka na rastline, dru- ge pa na školjke, hrošče in na druge go- stitelje. Ličinke ostanejo na gostitelju do svojega popolnega razvika. Rdeče pršice so prav mične živalce in ker nikomur ne škodujejo, jih utegnemo gojiti med ribami, ki jih ne jedo. Dobro je, če je v katerem- koli kotičku akvarija pragozdiček, kjer se skrivajo in kamor jim viljeno drobni plankton in motelke (Infusoria), katere nam je sonce izleglo, ko smo postavili po- sodo, napolnjeno s senom in vodo, na sonce. Čez nekaj dni kar mrgoli v posodi. Z majhno zajemalko zajamemo tako vodo, ki jo vlijemo v goščavo akvarija. Take mo- telke so dobrodošla hrana ne samo pršic- am, temveč tudi ribjemu zarodu.

Kakor vidimo, nas seznanja akvaristov- stvo z raznimi prebivalci voda in pri vsakem opazimo nekaj novega, zanimivega. Ker vsihajo zaradi regulacijskih prizadevanj potečki in jamice na močvirnatih tleh, bo treba izrabiti priliko, dokler je še čas, zlasti pa priliko, ki jo nudi Ljubljansko barje. V doglednem času se bo pretvorilo v rodovitno polja, a favne in flore, ki sta danes tako mnogovrstni, ne bo več. V knji- gah bodo citale poznejše generacije o vodo- žitju na Barju, mi pa citajmo to na licu mesta v prirodi, ki je za vsakogar, ki jo umeva citati, odprta knjiga.

O. S.

Kaj zahtevajo združno organizirane žene

Prihodnja Mednarodna konferenca orga- niziranih združnic (takozvanih »Medna- rodnih združnih ženskih gildov«) se vrši letos avgusta v Londonu. Na dnevnem re- du te mednarodne konference je tudi točka o zahtevi gospodinj. Združno organizirane žene se bore za celo vrsto zahtev. Doseči hočejo predvsem to-le:

Da bi bilo priznano delovanje gospodinj in da bi bilo to priznanje izraženo tudi v zakonskih pravnih določbah;

Da bi bila gospodinja čim najbolj varo- vana z rodbinskim zavarovanjem, ki naj bi se razširilo tudi na zavarovanje proti ne- zgodam (ekstencen) žene;

Da bi gospodnje upoštevali in pritegnili k sodelovanju pri reševanju vseh vprašanj, ki se tičejo njih socialnega položaja in sta- lišča;

Da bi posvetili pozornost potrebam ki vzhajajo v gospodinjstvu zaposlenih oseb, de- let in fantov;

Da bi žene poučevali o domasnih gospo- darskega študija, in to s prirejanjem šol in tečajev;

Da bi imel pravico govoriti in sodeloče- vati v vprašanjih, ki so v zvezi s stano- vanjsko reformo;

Da bi jim bilo v večji meri omogočeno uživati in posluževati se tehničnih in dru- gih pripomočkov v gospodinjstvu kakor elektrike, strojev in to po posredovanju ob- čine, zadrug in delovnih združenj;

Da bi žene pozvali na vse ankete, kjer se preizkušajo pridobine posledice dela žensk;

Da bi gospodinje bolj zagotovili socialno varstvo z ustanavljanjem počitniških do- mov in

da bi zakonodaja priznala splošno uspeš- nost konzumnih združenj in se zavezala za- htevat za te zadržane isto podporo, ki

Po filmskem svetu

„Beli demon“

Znameniti Ufin zvočni film »Beli demon«, ki je bil povsod, kjer se je predvajal, deležen največjega zanimanja, se je začel včeraj vrteti v Elinem kinu Matci. Snov, ki jo obravnava ta film, ni le preračunana na zabavo, nego vrši v svojem učinku tudi propagando proti opojnim (morfiju, kokainu), saj nam izredno nazorno kaže strahoto propadajoče mlade morfinske, ki je padla v mrežo na široko razpredene organizacije mednarodnih prekupevalcev z opijinami. Režiral je film Geron, ki se mu mora priznati, da je svoje delo učinkovito opravil.

Zgodba se dogaja v treh velikih mestih, v Hamburgu, Parizu in Lizaboni, kjer vidimo beznece in druga skrivališča zločinskih trgovcev z mamili, borbo s pretkanimi zločinci, brezmočnost policije, ki mora večkrat kapitulirati pred njimi, in naposled kapitulacijo zločincev, h kateri je največ pripomogel brat (Hans Albers) nesrečne morfinske (Gerda Maurusova), ki jim je bil neprestano za petami in se je nešteto krat podajal v smrtno nevarnost. Družba trgovcev z mamili se poslužuje najnovejših sredstev, da lahko nemoteno vrši svoj nečeden posel, in ima v svoji sredi ljudi, ki uživajo javno velik ugled. Ves film prepleta razvijajoča se ljubezen brata morfinske do sestrine prijateljice (Trude von Mollo).

V glavnih in manjših vlogah nastopajo sami dobri igralci. Osebe se izredno številno in pestro dejanja ni nič oporeči. Prav do konca je dejanje napeto. K temu pridejo še lepe pokrajinske slike, ki so učinkovite zlasti na koncu, ko se vrši dejanje v Lizaboni. Izdelovanje filma je stalo nadmerno precejšnjo vsoto, saj se je film snemal, kakor rečeno, v treh velikih mestih, v Hamburgu, Parizu in Lizaboni, z velikim številom osebja in z dragimi tehničnimi pripomočki. Delno se vrši dejanje tudi na morju, ob morju in v letalu.

Glavna vloga je v rokah priljubljenega Hansa Albersa, katerega vrline so našemu kinematografskemu občinstvu že znane.



Erika Fiedlerja in Hans Joachim v filmu »Vrata se odpro«

Nekaj življenjepisa najbolj priljubljenih filmskih igralcev

Emil Jannings

Rodil se je v Göttingu in preživel svojih prvih deset let v Brooklynu v Ameriki. Ze zgodaj si je moral sam služiti kruh. S petnajstim letom je kot strojnik na ladji odjadral v svet in začel svojo igralno kariero kakor nešteto drugih slovitih igralcev v potujočem gledališču.

Potem je igral več kakor deset let pri Reinhardtju in v raznih drugih gledališčih. V nemem filmu je dosti igral. Najbolj je zaslovel z glavno vlogo v filmu »Krik meščakov«. Videli smo ga v številnih zgodovinskih dramah kot Nerona, Henrika VIII., in Petra Velikega. Omembe je vreden tudi kot Faust.

Leta 1927. je šel v Hollywood in postal tam eden najbolj znanih karakternih igralcev. Sele ob nastopu govorečega filma se je vrnil v Nemčijo.

Ufa ga je angažirala za več filmov. Najbolj se je obnesel v »Sinjem angelu«, ki ga je režiral Sternberg in kjer je igral z Marleno Dietrichovo. Sedaj je na Dunaju in v Parizu igral svoj zadnji film »Kralj Pausolec« z družbi 365 znanih lepotic.

Gustav Fröhlich

Rodil se je v Hannoveru. Že v rani mladosti je bil igralec. S petnajstim letom si je že služil kruh s statiranjem in predstavljanjem kulis. Pri tem delu ga je nekoč ga je videl znani nemški tovarnar Bosch in ga priporočil heilbronskem gledališču. Odondot so ga poslali v Berlin. Fritz Lang ga je odkril za film »Metropolis«. »Asfalt« in »Velezidajca« so bili njegovi najpomembnejši nemi filmi. Ko je prišel govoreči film, ga je Ufa angažirala za film »Nesmrtni pote-



Prizor iz najnovejšega Ufinega filma »V jutranji zarji«: podmornica v artiljerijskem ognju.

puha. Veliki njegovi uspehi so bili tudi filmi »Ljubavna komanda« »Pred preiskavo«, in »Gitta odkriva svoje srce«, prvi film, kjer je igral skupaj s svojo ženo, slovito pevko Gitto Alparcovo. Najnovejši njegov film je »Glas srca«, ki ga je izdelal režiser Geza Bolvary.

Konrad Veidt

Rodil se je v Berlinu. Napravil je gimnazijo in se takoj posvetil igranju. Bil je statist v Reinhardtovem gledališču in obiskoval obnem njegovo dramsko šolo. Njegov prvi uspeh je bila glavna vloga v Kaiserjevi »Koralici«. Še isto leto je igral prvič tudi v filmu, kjer so mu dali glavno vlogo v »Indijski grobnem spomeniku«. Ze tedaj so mu dali ime »demonski igralec« in pozneje je dobival same skoro take vloge. Sele v najnovejšem času so mu dali tudi nekaj drugačnih. Njegovi največji uspehi nemega filma so bili »Caligaria«, »Lady Hamilton«, »Lukrecija Borgia« in »Orla-cio roke«.

Leta 1927. je šel v Ameriko. Tam je posebno zaslovel s filmom »Mož, ki se smeje«. Njegova najboljša vloga v govorečem filmu je bil stotnik Borg v »Poslednji stotnik«. Novo zgodovinsko vlogo je dobil v »Črnem huzarju«, ki nam kaže boje Nemčije z Napoleonom. Ker govori dobro angleško, so mu dali tudi glavno vlogo v angleški verziji filma »F. P. 1. ne odgovarja«. Pri družbi Paramounta v Ameriki je igral glavno vlogo z Olga Čehova v filmu »Noč pred odločitvijo«, ali »General Platov«.

Theodor Loos

Rodil se je v hessenskem mestecu Zürringenbergu. Igrati je začel zelo zgodaj po večjih nemških gledališčih in je še danes eden najboljših interpretov klasičnih in modernih vlog. Njegov prvi večji uspeh pri filmu je bila velika vloga v Langovih »Nibelungih«. Še danes je eden najbolj zaposlenih nemških karakternih igralcev. Pri govorečem filmu je posebno znan iz drame »Polkovnik Redl«, kjer je igral glavnega junaka. Tudi v filmih »V tajni službi« in »Dama in smaragd« se je izkazal za neprecenljivega igralca. In če ste videli Goethejev spominski film, ki ga je Matica nedavno igrala, Vas bo morda zanimalo, če Vam povemo, da je bil v njem tomlač posameznih prizorov in slik.

Wolf Albach Retty v novih Ufinih filmih. Ko je prvič nastopil v filmu »Dve srci« — en utripa z lepo Liliano Harweyovo, ki so jo izvalili v Ameriko, je mladi nadebudni igralec, ki ga je odkril Erich Pommer, postal tako priljubljen, da mu je dala Ufa letos več glavnih vlog.

Vprašali so ga, katera partnerica mu je najljubša. Povedal je, da so mu vse všeč, ker lahko z njimi igra, saj so same izvrš-bane igralke.

Albach-Retty je igral v »Lepi pustolovščini«. Njegova partnerica je bila takrat naša rojakinja Käthe Nagybeye, ki mu jo je Ufa namenila tudi v »Zvezdi iz Valencije«. Razen v opereti so ga preizkusili tudi v filmski drami. Dobil je glavno vlogo v filmu »Tovarišica«, ki so mu dali zdaj naslov »Kaj vedo možje!«

Albach-Retty se je Berlinu že privadi. Tudi s filmsko kamero je že tako dober

prijatelj, da gledalec ne opazi lahko, da je še skoro novinec. Edini pogoj, ki mu ga je Ufa postavila, je ta, da za nekaj kilogramov shujša, ker je v filmu malo preveč »okrogel«. V filmih so namreč opazili, da bi bile črte njegovega obraza še dosti bolj izrazite, če bi odložil nekaj kilogramov. Posebno bi prišli do izraza njegovi izredni profil in lepe oči.



Lily Rodienova v filmu »Vrata se odpro«

Enajst dni po poroki v smrt

Skopje, 19. februarja. Komur je znano Skopje samo po zemlje-pisu, mu je malo nelahko razumljivo, da pozna naša stara carska prestolnica kljub svoji južni legi prav hudo zimo, nič blazijo, kakor so zime visoko tam gori ob Dunavu in Savi. Šar planina in Črna gora se navadno še pred Alpami odetata s snegom in v vardarski ravnini ob njenem podnožju zaškrilje strupen mráz. Pomlad se potem res kmalu pojavi in z njo toplota in vročina, ki v poletju postaja naravnost neznosna. Egejsko morje tam doli pri Solunu je predaleč, da bi hladino vplivalo na razbe-ijeno ozračje skopeljskega polja. Ljudstvo se tod v svojih življenjskih navadah in običajih vse bolj prilagaja poletni vročini in

se proti zimi zavaruje le bolj površno. Zidava hiš je lahkotna, v hiši odprto ognjišče, peč pa popolnoma neznana. Ko pritisne mráz, se vse stiska okoli ognjišča; kdor si pa hoče ogreti sobo, naspe žerjavice v žerjavnico (mangal) n jo postavi vanjo. Tako so se greh davni pračedi, tako se grejejo današnji njihovi potomci in se bodo najbrž še tudi bodoči rodovi. Ljudstvo tod je silno konservativno in se le zelo težko privaja sodobnim novotarjam, čeprav vidi in spoznava, da je novo boljše od starega in staro celo nevarno in škodljivo. V kar pa se je človek vzvil od starine, prinaša s seboj tudi iz vasi v mesto. Tako najdemo tudi v Skopju peči skoro izključno samo v novih, modernih zidanih hišah; vse ostalo prebivalstvo pa se greje ob man-galu.

Tamle 5. t. m. je bilo v hiši št. 101 na Nabrežju krajja Aleksandra zelo veselo. Mladi izvošček Peter Cvetković se je poročil z lepo nevestico Jovanko. Najstarejši med petimi brati je s svojo poroko napravil največjo radost vseh družini in oče mu ni dal, da bi si vzel svoje stanovanje, temveč mu je prepustil del svoje hiše. Tako so preživeli srečno in veselo prve dni po Petrovi poroki. Peter je kot izvošček moral zgodaj vstajati in je zato tudi precej zgodaj legal k počitku. Tako enega zadnjih večerov ni bilo še niti deset, ko je nasul žerjavice v žerjavnico in odšel s svojo ženo v spalnico. Toda naslednjega jutra ga ni bilo na izpregled ob navadnem času. Očetu se je roč zazdela malo čudna in ga je šel klicati. V sobi je bila tema in njego- vemu klicu se ni nihče odzval. Užgal je luč, poklical ženo in sta tako oba šla gledat, kaj se je zgodilo. Težak, zadušljiv so-puh jima je udaril v obraz in na postelji sta ležala Peter in Jovanka mrtva. Zadušil ju je oglikov monoksid. Poklicali so ne-mudno zdravnik, toda vse njegovo prizadevanje, da bi obudil nesrečnika v življe-nje, je bilo zaman. Uvedla se je policijska preiskava, oba mrljica so raztelesili in se je ugotovilo zastrupljenje z oglikovim monoksidom. Nesreča, ki jo je povzročila pone-srečnega neprevidnost.

Lahko si je misliti, kak udarec je ta ne-sreča za družino, ki je izgubila svoja ljub-ljenca po kratkih enajstih dneh njune za-konske sreče.

VSAK NAROČNIK »JUTRA«
je zavarovan za 10.000 dinarjev!



Rudolf Forster kot komandant podmornice v Ufinem filmu »Ob jutranji zarji«

MALI OGLASI

Službo dobi

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Šteparico

na domačo torbico, sprej-mu. V posteljo pridoje se-mo prvotne, 400. iz-veštane moči. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Slovo mesto«. 5515-1

Prodajalko

na samostojno vodstvo spe-vrške trgovine (3500 m. takoj). Imeti mora v go-tovini 5000 Din kavelje, za katero dobi popolno jasnstvo. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Samostojnost«. 5539-1

Zdravo dekle

ali mlado vdovo brez de-oc, solidno, 18let kot se-mo za vodstvo malega gospodarstva. Samo res-na ponudbe na naslov: Milivoj Popović, veliki šupan s peno, Belokrivca, Dunavska Banovina, Ba-ma. 4907-1

Mlada dama

družabna in simpatična —dobi mesto privatne tajni-ov. Trgovske nabornarba ali pogoj. Ponudbe z vsemi po-vitki in sliko na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Nastop po dogovoru«. 5642-1

Mlinar. pomočnika

sprejemni takoj v službo. Proti plači po dogovoru. —Valjoni mlin Rače pri Zid. mostu. 5522-1

Službe išče

Vaška beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Kuharica

s lopim izpričevali šeli družbo pri boljši manjši službi. Ponudbe z naved-be nleke na oglaš. oddelku »Jutra«. 5653-2

Vrtinar

oženjen brez otrok. Že-l stalno službo v gra-šini, tovarni, gre tudi za hišnika ali kaj si-čnega z večletnimi spr-icavali. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vsestransko iz-veštane«. 5173-2

Trgovski pomočnik

vojašine prost, brezposel, prodi za nameščenje; gre tudi na delo za skromno plačo. Dopise na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Iz-kojni nastop 22«. 5541-2

Dekle

želi stalno nameščenje. Nastop 1. ali 15. marca. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5671-2

Plačilna natakarka

želi sprejemni službo. Na-stop 1. ali 15. marca. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5671-2

Absolventinja

z veseljem do rač. in knjigovodstva ter z zna-njem koresponden-cestopisja, stenografije, šteje zapisovite. Naslov v podružnici »Jutra« Celje 5889-2

Absolventka trg. šole

želi nameščenje v pisarni ali v trgovini kot blagin-čarka. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5646-2

Pošteno dekle

želi službo kuharice pri ožidnihih, finančnih ali pri samem gospodu. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Vseštane«. 5671-2

Šivilja

dobro izveštana v šivanju, vsemu na stroju in na roko, ter rajna nekoliko kuje in tkanja porila —šče primerno boljšo služ-bo za takoj ali pozneje. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5671-2

Modistinja

je na dan v zanesljivi, 155-je znan-nja. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 5685-2

Mesto hišnika

1800 m. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5716-2

Dekle

staro 32 let, z gospodinjsko šolo, vajeno vseh hišnih del, išče službo. Na-slov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 5718-2

Mesto gospodinje

18 let, rojena v kmetijskem okolju, v kuhinji in v gospodinjstvu. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Vredna gospodinja«. 5692-2

Gospodična

želi službo natakarkice ali kuharice v boljši gostinji na Gorjanskem. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Takoje«. 5530-2

Absolventinja

z veseljem do rač. in knjigovodstva ter z zna-njem koresponden-cestopisja, stenografije, šteje zapisovite. Naslov v podružnici »Jutra« Celje 5889-2

Prodaj

Oglaš. trg. značaja po 1 Din beseda; za da-janje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglaš. socialnega značaja vsa-ka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Zidne opeke

do 10.000 komadov, stare in nove po ugodni ceni prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 5546-2

Maske

še dobe pri Dolencu, Račjeva 10. 5644-6

2 lepi preprogi

4x3 in 1,5x1 m. agodno prodam. Velika je priprav-na za dvorano ali veliko pisarno. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5681-6

Prilčno sadno dreve

razmnoženo pristoje, lep-otično grmovje in nizke vrtnice v 40 vrstah nudi drevesčica Omersa, Krau-je. Zavežite cenike. 5665-6

Lep voziček

napredaj. Istotam oddam čedno sobico. Opekarska cesta št. 25. 5722-6

Železno okno

obojno, 1,55 x 1,55 m. do-bro ohranjeno, proda Hr-bert, Mirje, Dobričeva c. št. 6. 5729-6

Otroški vozički

najnovejši oblike po zelo nizkih cenah v trgovini M. Tomšič, Sv. Petra c. št. 6. 4513-6

Otroški vozički

najnovejši oblike po zelo nizkih cenah v trgovini M. Tomšič, Sv. Petra c. št. 6. 4513-6

Več vrat in oken

po ceni prodam. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5830-6

Kr'stal lestene

krasen, osemstopenj, ce-no prodam. Antikvari-ati »Tiziana«, Sv. Petra c. 4. 5833-6

Namizni marmor

napredaj na Vitec. Cesta na Brdo 141. 5893-6

12 gramofon. plošč

različnih za 90 Din prodam. Opekarska cesta 10. Golej. 5696-6

Stelaže s predali

dobro ohranjene, porabne za trgovino, po nizki ceni napredaj v Ljubljani. Denjanska cesta 2. 5698-6

Železna postelja

z novo mrežo napredaj za 250 Din. Andorje, Kmet-škega ulica št. 34. 5713-6

Šampanjec

desertna namizna vina za domače zabave fine narezke, pečilo in dr-ge specialitete. Naročilo v delikatni F. R. Kováčik, Miklošičeva cesta. 5468-6

Pouk

Beseda 1 Din; za da-janje naslova ali za šifro 5 Din. Djaki, ki iščeje instrukcije, pla-čajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za da-janje naslova 8 Din. (4)

Sofer. šola E. Čeh

Tyrisve (Dunajska) cesta št. 36. Zavežite prospekt 5729-6

Citre poučije

Emil Menigolita, Prečna ul. št. 2/L. 4798-4

Klavir poučije

gospodična na Sv. Petra nasipu št. 57/L. 5759-26

Zasluge

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 5 Din. — Kdor išče zaslužka, pla-čajo vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Zasluge

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 5 Din. — Kdor išče zaslužka, pla-čajo vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Zasluge

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 5 Din. — Kdor išče zaslužka, pla-čajo vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Zasluge

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 5 Din. — Kdor išče zaslužka, pla-čajo vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Zasluge

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 5 Din. — Kdor išče zaslužka, pla-čajo vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Zasluge

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 5 Din. — Kdor išče zaslužka, pla-čajo vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Pisalo mizo

in nekaj druge pisarniške opreme kupim. Ponudbe na oglaš. oddelku »Jutra« pod šifro »Inventar«. 5436-7

Dve tehtnici

manjšo in veliko, dobro ohranjeno. Ponudbe na oglašni oddelku »Jutra« pod »Inventar«. 5436-7

Stare plinske cevi

od 1-2 celi kupim. Po-nudbe a ceno in dolžinami na oglašni oddelku »Jutra« pod »Cevic«. 5816-7

Flobert repetirko

(Zimmergewehr) kupim. Pismene ponudbe na: Oskar Simčič, drž. moj-ster, Škofja Loka. 5643-16

Pohištvo

Vaška beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (12)

Spalnico in kuhinjo

lepo urejeno, proda po zelo nizki ceni mizar Klavčič. Mokronog. 4849-12

Nova spalnica

kraza — radi družinskih razmer poceni napredaj. Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«. 5691-12

Prehrana

Kdor išče prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdo išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 5 Din. (14) Trgovski oglaš 1 Din

Gospod ali</